

Samrådsredogörelse för program till detaljplan för Svenshögsvägen och Fäladstorget

PÄ 10/2022

Upprättad 2025-05-19

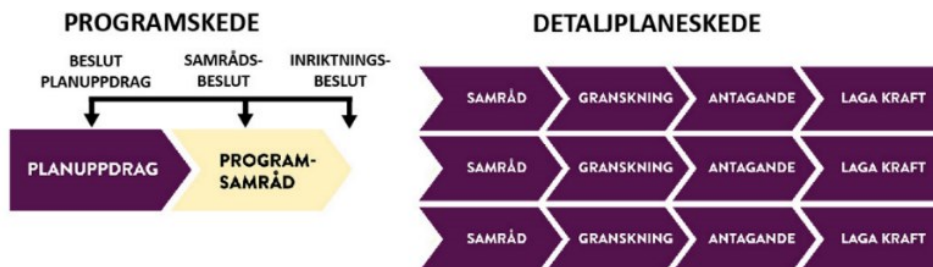
Innehåll

Planprocessen och sammanfattning	2
Programsamråd	2
Yttranden	3
Myndigheter, statliga verk med flera.....	3
Nämnder och styrelser	16
Ledningsägare.....	29
Organisationer och föreningar	30
Privatpersoner och övriga yttranden	52
Sammanfattning från enkätsvar från Lund.se	61
Samlad bedömning	62
Justeringar i planprogrammet efter samrådet	63

Planprocessen och sammanfattning

Detaljplaneprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett givet förslag till markanvändning är lämpligt. För att underlätta detaljplanearbetet kan kommunen välja att upprätta ett program där planens utgångspunkter och mål framgår. Program kan upprättas för ett större område, till exempel en stadsdel, som underlag för flera framtida detaljplaner inom området.

Under programsamrådsskedet ges möjlighet att skriftligen yttra sig. I detta dokument redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkommit. Inkomna yttrande finns i sin helhet på samhällsbyggnadsförvaltningen. Synpunkterna som har inkommit har legat till grund för de justeringar som gjorts i planprogrammet inför beslut om inriktning.

Processpilen visar processen med planprogram och kommande detaljplaneskeden.

Programsamråd

Enligt byggnadsnämndens beslut 2024-08-22, § 96 har rubricerat planprogram, upprättat 2024-06-17, varit föremål för samråd under tiden 6 september – 31 oktober 2024. Underrättelser om samråd har skickats till myndigheter, nämnder och organisationer privatpersoner och övriga. Under programsamrådstiden inkom 38 yttranden från remissinstanser och organisationer samt 50 yttrande från privatpersoner samt två protestlistor. Därutöver har 226 personer svarat på en enkät som funnit tillgänglig på lund.se att besvara under samrådstiden.

Yttranden

Myndigheter, statliga verk med flera

Länsstyrelsen Skåne yttrande i samråd (aktbilaga 143)

Riksintresse kommunikationer

Väg E22 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken. Områden som är av riksintresse för kommunikationer ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen. Länsstyrelsen saknar redogörelse för vilken påverkan planförslaget har på E22 med utgångspunkt utifrån om det behövs några åtgärder, och i så fall vilka, för att inte påverka riksintresset negativt. Länsstyrelsen förutsätter att frågan behandlas i kommande detaljplaner.

MKN Luft

Planprogrammet redogör för att andelen partiklar är något högre inom delar av planområdet. Det är positivt att kommunen avser beakta frågan i kommande detaljplaner.

Dagvatten, MKN vatten

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för dagvatten vilket innebär att det är kommunens ansvar att ta hand om dagvattnet och planera för de anläggningar som behövs. Ytor som är nödvändiga för hanteringen behöver avsättas på allmän plats inom aktuell detaljplan eller på annan plats där kommunen har rådighet.

Länsstyrelsen påminner om att det i kommande detaljplaner ska framgå hur kommunen avser hantera behovet av rening samt beskriva recipienten och eventuell påverkan på MKN-vatten. Eventuella nödvändiga planbestämmelser ska regleras på plankartan i kommande detaljplaner. Det ska även framgå av kommande planhandlingar om genomförandet av detaljplaner kan orsaka en försämring av statusen för en vattenförekomst, eller äventyra uppnåendet av god status/god potential hos en vattenförekomst.

Buller

Planprogrammet redovisar en översiktlig kartläggning för bullersituationen i planområdet. Kommunen behöver redovisa beräknade värden för omgivningsbuller vid bostadsbyggnadens fasad och uteplats. Länsstyrelsen påminner om att värdet för buller beräknas till den gräns för byggrätt som planen medger i full utbyggnad och för samtliga våningsplan.

Enligt förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader ska bullerutredningar även ta hänsyn till framtida trafik som har betydelse

för bullersituationen. Trafikverkets senaste basprognos sträcker sig till 2045.

Föroreningar

Länsstyrelsen konstaterar att det är positivt att kommunen, i det kommande detaljplanearbetet, planerar att beakta de misstänkta eller konstaterat förorenade områden som finns i EBH-stödet inom programområdet. Samtliga EBH-objekt behöver beaktas i detaljplanearbetet, men länsstyrelsen påpekar att särskilt objektet Norra Fäladens kemptvätt, D Holmqvist, med ID 119208, på fastigheten Krämarens 1 behöver utredas. Länsstyrelsen har kännedom om att kemptvätten varit verksam sedan åtminstone slutet av 1970-talet. Enligt länsstyrelsens erfarenhet kan kemptvättsverksamhet ge upphov till föroreningar som kan sprida sig djupt ner i marken. Vidare kan föroreningarna sprida sig långa sträckor bort från källområdet, och utgöra en risk för människors hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen påpekar också att lakvatten från det närliggande EBH-objektet Lund Monte Composti (St Hans Backar), med ID 189893 kan komma att behöva beaktas i det kommande detaljplanearbetet.

Utöver de kända potentiellt förorenade områden som finns i EBH-stödet, kan även andra verksamheter och skeenden ha orsakat förorening i jord och grundvatten, som kan utgöra en risk för människors hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen förutsätter att minst en historisk inventering görs av respektive detaljplan i kommande planprocesser. Om de historiska inventeringarna indikerar att det kan finnas föroreningar inom området, som kan utgöra en risk för människors hälsa och säkerhet vid planerad markanvändning, behöver miljötekniska markundersökningar utföras. Baserat på resultaten från undersökningarna och utredningarna, behöver kommunen i planhandlingarna redovisa vilka markföroreningar som är aktuella inom området och vilka efterbehandlingar som krävs för att göra marken lämplig för ändamålet. Observera att ändamålet för hela planområdet i kommande detaljplaner ska lämplighetsprövas. Det gäller även de delar av planområdena som inte ska ändras.

Eventuella befintliga byggnader, som ska bevaras men vars användning planeras att ändras, behöver bedömas och vid behov utredas avseende eventuella föroreningar som kan finnas i eller i anslutning till byggnaderna. Det kan till exempel ske genom historiska inventeringar. Om de historiska inventeringarna indikerar att det kan förekomma föroreningar i eller kring byggnaderna, som kan utgöra en risk för människors hälsa eller säkerhet, behöver kommunen utreda och vid

behov säkerställa nödvändiga åtgärder för att området och byggnaderna ska bli lämpliga för planerad markanvändning.

Eftersom det finns byggnader inom programområdet som antingen är uppförda, renoverade eller omfogade mellan år 1953-1973 så föreligger risk att PCB förekommer i mark. Detta behöver tas hänsyn till i den historiska genomgången av området, byggnaderna och i eventuella provtagningar av mark och byggnadsmaterial. Även om PCB sedan dess har avlägsnats från byggnaderna (i enlighet med PCB-förordningen) kan det ha spridits till fasadnära mark.

Risk

Länsstyrelsen ser det lämpligt och positivt att kommunen avser att fördjupa riskanalysen i kommande detaljplaner. Länsstyrelsen vill påminna om att prövning av markens lämplighet ska, enligt plan-och bygglagen, även omfatta olägenheter för människors hälsa och säkerhet (långvariga och allvarliga hälsoeffekter), och inte enbart dödsfall. Därför behöver kommunen ta höjd för och förhålla sig till den konsekvensen i kommande detaljplaner. Eventuella riskreducerande åtgärder ska säkerställas i kommande detaljplanearbete.

Skyfall

Länsstyrelsen bekräftar planprogrammets övergripande analys om att det finns lågpunkter inom planområdet. Inför kommande detaljplaner måste kommunen redovisa och konsekvensbeskriva att bebyggelsen lokaliseras till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till risken för översvämning. Planhandlingarna behöver även redogöra för hur skyfall, både i nuläget och i ett förändrat klimat, ska hanteras inom planområdet. Ett framtida klimat i denna fråga betyder ett 100-årsregn med en klimatfaktor på minst 1,2. Kan inte vattenmängderna hanteras inom planområdet utan att vatten leds ut utanför plangränsen bör det också framgå hur detta vatten påverkar nedströms områden. Om stora skyfallsmängder ansamlas vid gator kan även räddningstjänstens framkomlighet behöva belysas i form av tex påverkan på utryckningsvägar, något som kommunen ämnar detaljstudera framgent. Om det krävs åtgärder för att hantera skyfall och dagvatten inom området eller om planförslaget kan öka översvämningsrisken för kringliggande områden, måste detta redovisas och eventuella åtgärder behöver säkerställas.

Kulturmiljö

Kommunen har i planprogrammet uppmärksammat att det finns potentiellt värdefull bebyggelse inom planområdet men redovisar inte vilka dessa värden är och eller hur planprogrammet för håller sig till dessa. För Fäladsgården och Fäladstorget med kyrkan föreslås värdena

inventeras inför kommande detaljplaner. Länsstyrelsen ser det som en stor brist att frågan skjuts till ett senare planskede. Kommunen menar att programförslaget inte påverkar kulturhistorisk intressant bebyggelse eller miljö. Länsstyrelsen kan inte utläsa hur kommunen har kommit till den slutsatsen, i synnerhet då platsens kulturvärden inte har inventerats. Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning. Vi rekommenderar kommunen att låta en sakkunnig ta fram ett kulturmiljöunderlag som redogör för platsens kulturhistoriska värden och som sedan kan användas som utgångspunkt för att hitta en platsanpassad förtätning för området. Länsstyrelsen anser att kyrkobyggnaden har höga arkitektoniska och arkitekturhistoriska värden och att dessa värden hänger samman med torgbildningen som är ett uttryck för den tidens centrumbyggande. Länsstyrelsen har svårt att se att en förtätning av den grad som redovisas på sidan 26 i planprogrammet är förenlig med varsamhetskravet och förvanskningförbudet i plan- och bygglagen.

Tillståndsplikt enligt Kulturmiljölagen

Länsstyrelsen vill lyfta att Sankt Hans kyrka, kyrkotomt och församlingshem är skyddade enligt 4 kap kulturmiljölagen som berör kyrkliga kulturminnen. Genom ett beslut som fattades år 1990 av Riksantikvarieämbetet omfattas denna kyrka och dess kyrkotomt av tillståndsplikt enligt 4 kap 3 § KML. Sankt Hans kyrka är på grund av sitt höga kulturhistoriska värde därmed särskilt utpekad, i övrigt omfattas kyrkor och kyrkotomter tillkomna före utgången av 1939 av tillståndsplikt. Kyrkotomten beskrivs eller definieras inte i beslutet och brukar inte heller fastställas utifrån fastighetsbildningar eller fastighetsgränser.

En kyrkotomt är enligt lagtexten ett område kring en kyrkobyggnad som hör samman med kyrkobyggnadens funktion och miljö och som inte är begravningsplats. Denna yta behöver inte nödvändigtvis ägas av Svenska kyrkan. En kyrkotomt skall vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Kommunen bör kontakta länsstyrelsens kulturmiljöenhet kring definition av kyrkotomt och tillståndsplikt gällande torgytan framför Sankt Hans.

Biotopskydd

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen i ett tidigt skede har gjort en översyn av grönstrukturer, bedömt förekomst av alléer och identifierat särskilt skyddsvärda träd. Länsstyrelsen ser också att det är positivt att kommunen har tagit fram ett planprogram som visar en helhetsbild av åtgärderna.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget lyfta att trädraden längs Magistratvägen omfattas av biotopskydd om träden är planterade som kompensation för nedtagning av tidigare allé. Länsstyrelsen noterar att det förefaller som att det fanns en trädrad på ortofoto från år 1973 och att det syns uppvuxna träd på ortofoto fram till år 2008. År 2010 syns i stället små, nyplanterade träd. Har dessa trädplanterats som kompensation för nedtagning av träd så omfattas de av biotopskyddet, även om de inte uppfyller storleks- eller ålderskriteriet.

Länsstyrelsen vill först och främst upplysa kommunen om att en plan ska i första hand utformas så att påverkan på biotopskyddade alléer undviks. Utgångspunkten i biotopskyddslagstiftningen är att det är förbjudet att flytta eller ta ner alléträd, eller på annat sätt påverka dem negativt. Om dispens är en förutsättning för att kunna genomföra en plan, bör det sökas tidigt i planprocessen.

Länsstyrelsen får, om det finns särskilda skäl i det enskilda fallet och det saknas lämpliga alternativ, medge undantag från förbudet. Möjligheten att lämna dispens ska tillämpas restriktivt, och det finns ingen garanti för att dispens kan lämnas. För att anta en detaljplan behöver inte biotopskyddsdispens vara beviljad, men för att anta en detaljplan ska den bedömas vara genomförbar (se MÖD mål P 6691-18).

Länsstyrelsen konstaterar att planen förutsätter påverkan på ett mycket stort antal alléträd, framför allt pilar. Längs med Svenshögsvägen, mellan Norra Gränsvägen och fäladstorget finns idag fyra stycken parallella pilalléer som går längs med tre gator, om totalt uppskattningsvis 120-160 träd. En övervägande majoritet av träden är grova, välskötta, solbelysta och kan ha stora naturvärden.

En del av dem förefaller ha planterats i samband med att området började exploateras och syns på ortofoto från år 1973. Träden står på ett sådant sätt att de har förutsättning att fortsätta utveckla naturvärden. Av planprogrammet går att läsa att endast en av de fyra raderna med pilar (uppskattningsvis runt 40 träd) skulle kunna stå kvar, medan övriga tre alléer skulle tas bort. Huruvida flytt eller ersättning med nya träd blir aktuellt avgörs i senare planprocesser.

Då kostnaden för flytt av fullvuxna träd är stor och det kan vara problematiskt att flytta etablerade, stora träd så är det sannolikt att en övervägande del av kompensationen skulle bli nyplantering. Detta gäller sannolikt även andra alléer i området.

Länsstyrelsen konstaterar att planprogrammet innebär en stor förlust av biotopskyddade träd och naturvärden om över 100 uppvuxna och etablerade träd försvinner, även om träden ersätts med nyplanteringar.

Sammanfattningsvis ser länsstyrelsen inte att planprogrammet är anpassat utifrån befintligt naturvärden, och vill påminna om att biotopskydd är en förbudslagstiftning enligt 7 kap 11 § andra stycket miljöbalken. Även om kommunen uppger att minst fler träd ska planteras eller flyttas än det antal träd som tas ner, ska ersättas, så ser länsstyrelsen att planprogrammet innebär en stor negativ påverkan på framför allt alléerna inom planområdet. Bevarade av vuxna träd är av stor vikt för biologisk mångfald, samt många ekosystemtjänster, och de naturvärden som har utvecklats under lång tid tar tid att återskapa.

Vid gångvägen norr om Sankt Hans Gården identifierar kommunen så kallade särskilt skyddsvärda träd, i form av jätteträd (över 1 meter i stamdiameter), av bland annat kastanj, ek och ask. Planprogrammet pekar ut att något ska göras i området där träden finns, men det framgår inte vad som ska göras. Påverkas särskilt skyddsvärda träd ska samråd först hållas med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken. Särskilt skyddsvärda träd är värdefulla för den biologiska mångfalden och värdena de besitter har tagit många, ibland hundratals år, att utveckla, varför påverkan på dem bör undvikas i största möjliga mån.

Naturvärdesinventering

Länsstyrelsen noterar att det finns observerade arter av rödlistade åkerogräs inom planområdet. Vidare vill länsstyrelsen lyfta att pilar kan vara viktiga habitat för såväl mossor och andra epifyter, som insekter bland annat skalbaggar. Inventering av pilarna kan behövas som underlag i eventuella framtida dispensansökningar för nedtagning av pilar.

Fornlämningar

Inom området för aktuellt planprogram finns inga kända fornlämningar och kulturmiljöenheten bedömer potentialen för förekomst av under markytan dolda fornlämningar som ganska liten.

I området har genomförts omfattande markingrepp när befintlig stadsdel etablerades. Vi har därför ingen erinran angående fornlämningar. Vi kommer i samband med senare detaljplanarbete därför inte ställa krav på genomförandet av arkeologiska utredningar. Vi har därmed ingen erinran angående fornlämningar.

I övrigt påminner kulturmiljöenheten om anmälningsplikten vad gäller fornlämningar. Om fornlämningar (stenpackningar, härdar, skelettdelar etc.) skulle framkomma i samband med senare markarbeten ska dessa – i enlighet med 2 kap 10 § kulturmiljölagen – omedelbart avbrytas och länsstyrelsen underrättas.

Skyddsrum

Länsstyrelsen vill informera kommunen att det inom planområdet finns flera skyddsrum som kan påverkas av planförslaget. Om genomförandet av kommande detaljplaner förutsätter att skyddsrummet avvecklas helt krävs det särskilda skäl. Om kommunen avser att avveckla skyddsrum behöver de skicka in ansökan om avveckling till MSB.

Om skyddsrumsförslaget inte är avgjort inom planprocessens ram kan detaljplanerna bli verkningslösa i vissa delar eller i sin helhet om ansökan avslås efter att detaljplanerna antagits. Därför råder länsstyrelsen att skyndsamt ansöka om avveckling om avsikten är att avveckla skyddsrummen samt invänta beslut innan detaljplanerna går till antagande.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen gör bedömningen att planprogrammet inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. MB.

Utifrån aktuellt underlag delar länsstyrelsen kommunens bedömning att ett genomförande av planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. miljöbalken.

Kommentar

Ett arbete med en ÅVS (åtgärdsvalstudie) avseende nordöstra Lund genomförs av Lunds kommun tillsammans med Trafikverket och avses vara klar i slutet av 2026. Syftet är att säkerställa framkomlighet och trafiksäkerhet längs Norra Ringen på kort och lång sikt med hänsyn till framtida planerade utbyggnadsområden i kommunens Utbyggnadsplan och Översiktsplan. Innan antagande av detaljplaner inom planprogramområdet avses arbetet med ÅVSen vara avslutat och resulterat i förslag på åtgärder i det regionala trafiknätet.

I kommande detaljplaner ska frågan om MKN luft hanteras och utredas.

En dagvattenutredning för planprogramområdet har tagits fram efter samråd. Utredningen visar att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation. Inom ramen för kommande planeringsarbete ska dagvattenutredningar för respektive detaljplaneområde tas fram.

Inom ramen för planprogrammet är bedömningen att det är rimligt att föreslå bebyggelse i enlighet med programförslaget. Inom ramen för kommande detaljplaner kommer bullerutredningar att tas fram för att säkerställa att riktvärden kan uppnås.

Yttranden, Myndigheter, statliga verk med flera

Inom de områden där indikation på markföroreningar finns kommer miljötekniska markundersökningar samt historiska inventeringar att tas fram inom ramen för respektive detaljplan i enlighet med Länsstyrelsens synpunkt.

För de detaljplaner som gränsar till Norra Ringen kommer riskanalys att tas fram inom ramen för respektive detaljplaneprojekt.

För St Hans kyrka och befintliga Fäladstorget finns ett förslag från länsstyrelsen att inrätta kyrkotomt. Detta regleras i kulturmiljölagen, 4 kap. kyrkliga kulturminnen SFS nr: 1988:950. Ytan som föreslås som kyrkotomt föreslås lämnas oberörd i programförslaget.

Efter samråd har föreslagna bebyggelsevolymerna i anslutning till kyrkan sänkts i skala och ytterligare dragits in från fasad för att anpassa förtätningen efter kyrkan och kampanilen. Jämfört med dagens situation är bedömningen att kyrkan blir mer synlig från Svenshögsvägen i planerad situation jämfört med dagens. Detta då det föreslagna nya torget (som kompletterar det befintliga) öppnar upp mot Svenshögsvägens gaturum. Idag är centrum slutet mot Svenshögsvägen med frånvänd bebyggelse och lastgård som vetter mot gaturummet. Föreslagna bebyggelse i anslutning till befintliga Fäladstorget bedöms kunna bidra till att stärka rumsligheten i och runt torgplatsen.

Bilderna visar befintlig och planerad vy från Svenshögsvägen. Bedömningen är att kyrkan kan få en mer framträdande roll jämfört med idag.

Efter samrådet har ett Kulturmiljö PM tagits fram i vilket bakgrund, historia, skydd- och riktlinjer och en antikvarisk bedömning redovisas för stadsdelen.

En naturvärdesinventering är under framtagande och ska bli klar under detta år för att kartlägga naturvärden i området. Utifrån detta arbete kan struktur och placering av föreslagna bebyggelse behöva justeras, vilket får hanteras i efterföljande detaljplanearbete. Därtill har en beräkning av ersättningsmöjlighet för alléträden gjorts. Programförslaget medför att

det inom stadsdelen behöver tas bort eller flyttas cirka 170 träd i gaturummen medan det samtidigt bedöms finnas plats för cirka 200 nya träd inom samma område. En beräkning av potential för ersättning och kompensation av träd har även gjorts utanför planområdet. I beräkningen har bedömningen gjorts att det finns plats för cirka 200 nya träd längs med Svenshögsvägen (norr om Norra Fäladen) samt cirka 120 träd i längs markvägar landskapet norr om Annehem (i anslutning till framtida Annehems IP). Samtliga av dessa på kommunal mark. Beräkningarna bygger på ett planteringsavstånd om cirka 7 meter mellan varje träd vilket motsvarar dagens avstånd i pilalléerna längs Svenshögsvägen. I det fortsatta arbetet behöver förutsättningar för plantering studeras mer noggrant. Inom ramen för kommande planarbete och som förutsättning till kommande detaljplanarbeten ska frågan om de biotopskyddade träden hanteras enligt gällande lagstiftning.

Särskild skyddsvärda träd (jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd) bedöms inte påverkas av programförslaget.

Det finns (enligt MSB,s skyddsrumskarta) ett skyddsrum i centrum och ett skyddsrum inom Rådhusrätten som kan komma att påverkas av eventuella rivningar av byggnader ovan mark. Skyddsrummen kommer att beaktas inom ramen för kommande detaljplaner.

Lantmäterimyndigheten i Lund yttrande i samråd (aktbilaga 95)

Ingen erinran.

Kommentar

-

Region Skåne yttrande i samråd (aktbilaga 98)

Region Skånes synpunkter

Region Skåne ser positivt på planprogrammets förslag att förtäta med nya bostäder, service och idrottsanläggningar i befintlig stadsmiljö med god tillgänglighet till kollektivtrafik och cykelförbindelser. Det ligger i linje med *Regionplan för Skåne 2022–2040* som lyfter vikten av att utveckla bebyggelsen utifrån befintliga strukturer och genom förtätning i strategiska lägen samt att prioritera bebyggelse i kollektivtrafiknära lägen. Nedanstående synpunkter ska framför allt ses som förslag till hur planförslaget kan utvecklas ytterligare.

Kollektivtrafik

De kollektivtrafikåtgärder som föreslås i planprogrammet såsom sammanslagning av hållplatser och kollektivtrafikkörfält verkar för att

öka kollektivtrafikens attraktivitet och framkomlighet. Region Skåne genom Skånetrafiken ser fram emot fortsatt dialog om den slutliga utformningen. Region Skåne instämmer vidare med kommunens bedömning att en ökad andel hållbara resor är möjlig i området utan spårbunden kollektivtrafik. Regionbussterminalen på Norra Fäladen ingår i området för planprogrammet. Däremot nämns inte hur denna kan utvecklas. Region Skåne genom Skånetrafiken välkomnar fortsatt dialog om denna då terminalen är hårt belastad idag.

Cykelinfrastruktur

Region Skåne ser positivt på att det tydligt framgår av planprogrammet att supercykelstråket Lund–Stångby planeras längs Svenshögsvägen. Det kan med fördel även framgå att genomförandet är planerat till 2025.

Hälsofrämjande samhällsplanering

Region Skåne vill betona vikten av att den fysiska planeringen tar hänsyn till folkhälsoperspektivet, vilket har ett tydligt stöd i strategier och planeringsprinciper i *Regionplan för Skåne 2022–2040*. Att erbjuda attraktiva och socialt hållbara livsmiljöer är en viktig framtidsfråga för Skåne. Region Skåne ser positivt på planprogrammets förslag att förbättra tillgången till rekreation, fysisk aktivitet och gång- och cykelstråk liksom ambitionen att stärka tryggheten inom området.

Klimatförändringarna kommer att innebära högre temperaturer samt längre och mer frekventa värmeperioder. I en tät stad med förhållandevis lågt inslag av grönstruktur och vatten kan det uppstå urbana värmeöar, med väsentligt högre temperatur än omgivningen. Enligt *Regionplan för Skåne 2022–2040* är det viktigt att möjliggöra för svala offentliga miljöer och skapa skugga, särskilt för barn och riskgrupper. Träd bidrar även till ett gott mikroklimat, fångar upp stoft, tar hand om dagvatten, stärker biologisk mångfald och minskar energianvändning för kylning av byggnader. Region Skåne vill tipsa om rapporten 3-30-300 som Region Skåne tog fram i syfte att undersöka krontäckning och närhet till grönyta i Skånes nio största orter. Analyserna visar att krontäckningen inom det aktuella planområdet inklusive angränsande bostadsområden varierar mellan 6 och 13 %. Region Skåne ser att det med fördel kan planeras för en ökad krontäckning inom planområdet och bistår gärna med underlag vid behov. Det förebyggande hälsoarbetet är direkt relaterat till Region Skånes ansvar som hälso- och sjukvårdsaktör och som regional utvecklingsaktör.

Hälso- och sjukvård

Region Skåne anser att planområdets utbredning bör ändras så att det varken omfattar Norra Ringen eller hela eller delar av kvarteret Lagfarten (bensinmacken, och/eller Lidl och Balder). Region Skåne anser

att dessa delar, i enlighet med avsiktsförklaringen mellan Region Skåne och Lunds kommun, i stället bör ingå i planprogrammet för Nya sjukhuset då det finns ett större ömsesidigt beroende mellan dessa markytor och utvecklingen av Smörlyckan.

Formuleringen (sidan 9) behöver ses över. I dagsläget är det oklart om sjukhusets nya placering kommer att kräva att idrottsanläggningarna flyttas och ersätts. Region Skåne anser därför att denna text ska ersättas av en formulering där det framgår att en flytt av Victoriastadion fortfarande utreds, såsom på sidan 32 och 40 i planprogrammet. Bilden på sidan 29 bör revideras så att redovisade volymer inom Smörlyckan tas bort. Bilden ger felaktig information om hur Smörlyckan kan bebyggas och hur bebyggelsen påverkar främst Norra Ringen, exempelvis avseende skuggor.

Primärvård

Region Skåne ansvarar för att tillhandahålla en god och tillgänglig vård för invånarna i Lunds kommun. Region Skåne ser positivt på ambitionerna i den planerade utvecklingen och vill betona vikten av att planeringen tar hänsyn till tillgången på hälso- och sjukvård samt en nära och jämlik vård för hela befolkningen. Befolkningsökningen och förändringarna av bebyggelsen kan potentiellt innebära ett ökat tryck på primärvårdens resurser, vilket behöver beaktas. Region Skåne har idag ett antal lokaler för primärvård inom berört område som kommer att behöva tas med i den fortsatta planeringen av området.

Region Skåne uppmuntrar Lunds kommun att planera för förebyggande hälsovård genom samverkan med Region Skåne och andra hälsofrämjande aktörer. Planer på hälsofrämjande insatser i samband med boende- och stadsutveckling kan vara av stort värde för att minska belastningen på vården och främja invånarnas hälsa i det längre perspektivet. I det fall det blir aktuellt med en lokal för primärvården inom planområdet ser Region Skåne det som positivt att den samlokaliseras med lokal för gym och apotek.

För att kunna säkerställa god tillgänglighet till vård för alla invånare, oavsett geografisk placering, är det viktigt att vård lokaliseras i lägen med god kollektivtrafikförsörjning och att infrastrukturen är anpassad till behoven. Särskilt viktigt är detta för äldre och personer med funktionsnedsättningar som är i stort behov av kontinuerlig kontakt med vården. Region Skåne ser fram emot fortsatt samverkan för att säkerställa en långsiktigt hållbar och hälsofrämjande utveckling av Lunds kommun.

Klimat och miljö

Region Skåne stödjer också insatser för hållbar stadsutveckling, vilket innefattar klimatsmarta lösningar som bidrar till minskade koldioxidutsläpp och ökad energieffektivitet. Dessa åtgärder har en indirekt men viktig inverkan på folkhälsan genom att förbättra luftkvaliteten och minska klimatrelaterade hälsoproblem.

Kommentar

Andelen park ökar i området om planförslaget genomförs enligt förslag. Beräkningar visar även att det preliminärt finns utrymme att ersätta med fler träd inom området är de som behöver tas bort eller flyttas. Inom ramen för kommande detaljplaner kommer frågan om krontäckning och gröna värden att utredas mer i detalj.

Lagfarten är fortsatt beläget inom programområdet men utvecklingen av området sker i samråd med bland annat Region Fastigheter.

Illustrationen på sidan 29 är utbytt mot en ny vy över Magistratsvägen där södra sidan om Norra Ringen inte syns.

Hurvida det blir något spårbunden kollektivtrafik genom Norra Fäladen är inte färdigutrett. Programförslaget möjliggör utrymmesmässigt för både utvecklad busstrafik eller spårbunden kollektivtrafik.

Fäladstorgets centrum ägs idag av LKF (Lunds kommuns Fastighets AB) varpå önskemål gällande lokaler framförs till dem. Idag finns både primärvård och apotek på Fäladstorgets centrum, LKF:s ambition är att dessa ska finnas kvar och få möjlighet att utvecklas.

Trafikverket yttrande i samråd (aktbilaga 84)

Statlig väg som berörs av programförslaget är väg E6.2 (Norra Ringen) söder om planprogramområdet. Vidare ligger programförslaget ca 800 meter från väg E22. Väg E22 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8§ miljöbalken. Områden som är av riksintresse för kommunikationer ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet.

Trafikverket har tagit del av trafikutredningen för aktuellt programområde. Det konstateras i trafikutredningen att tillkommande trafik från programområdet och från Stångbys planerade utbyggnad kommer medföra en ökning av trafik in på och ut från Norra Ringen på 63 %. Vidare konstateras också att åtgärder i form av förlängda vänstersvängfält på Norra Ringen och signalåtgärder i korsningen Norra Ringen/Svenshögsvägen kommer att behövas för att hantera trafikökningen. Korsningen Norra Ringen/Svenshögsvägen är redan idag hårt ansträngd och ytterligare tillförande av trafik medför att situationen kommer att förvärras.

Då påverkan på statligt vägnät riskerar att bli omfattande, och att påverkan på riksintresset för väg E22 inte kan uteslutas, behöver kommunen utreda konsekvenserna av programmet och angränsande utbyggnad i Stångby vidare.

För att Trafikverket ska kunna acceptera föreslagen utbyggnad enligt programmet måste tillräckliga åtgärder vara utredda och överenskomna mellan Trafikverket och Lunds kommun innan detaljplanerna förs till antagande. För att framtida detaljplaner ska kunna accepteras inom programområdet behöver kommunen ha ingått i ett finansierings- och genomförandeavtal med Trafikverket för nödvändiga åtgärder på statligt vägnät.

Trafikverket ser det som viktigt att kommunen hanterar kapacitets- och trafiksäkerhetsfrågan kopplat till planprogrammet och även planerade exploateringar i Stångby i ett samlat grepp och inte skjuter frågan vidare till detaljplaneskedet.

Trafikverket delar inte kommunens ställningstagande som görs i planprogrammet (s. 42-43) gällande att konsekvenserna av trafikökningen från planprogrammet och ett utbyggt Stångby skulle vara hanterbara. Snarare konstaterar Trafikverket att konsekvenserna av trafikökningen från planprogrammet och ett utbyggt Stångby i trafikutredningen beskrivs som bl.a. nytt vänstersvängfält på Norra Ringen, signalåtgärder i korsningen Svenshögsvägen/Norra Ringen.

Trafikverket förutsätter att planområdet i sin helhet planeras och utformas så att riksdagens fastställda riktlinjer för trafikbuller inte överstigs. De nödvändiga åtgärder som kan krävas (bullerskydd) ska bekostas av kommunen och/eller exploatören.

Trafikverket ser positivt på kommunens ambitioner att verka för en god kollektivtrafikförsörjning och en god tillgänglighet för gående och cyklister till området. Utifrån kommunens förtättningsambitioner inom området ser Trafikverket även kollektivtrafiksprioritering som ett viktigt och nödvändigt verktyg för att hantera och migrera tillkommande trafik från förtättningsområdet och från Stångby.

Kommentar

Ett arbete med en ÅVS (åtgärdsvalstudie) avseende nordöstra Lund genomförs av Lunds kommun tillsammans med Trafikverket och avses vara klar i slutet av 2026. Syftet är att säkerställa framkomlighet och trafiksäkerhet längs Norra Ringen på kort och lång sikt med tanke på framtida planerade utbyggnadsområden i kommunens Utbyggnadsplan och Översiktsplan. Innan antagande av detaljplaner inom planprogramområdet avses arbetet med ÅVSen vara avslutat och

resultat i förslag på åtgärder i det regionala trafiknätet. Innan ÅVS och överenskommelse med Trafikverket är klart kommer inga detaljplaner att antas inom stadsdelen.

Angående buller: Kommunen har gjort en tidig bedömning att riksdagens fastställda riktlinjer för buller är möjliga att kan uppnås genom genomtänkt placering och användning. Bullerutredningar kommer att tas fram inom ramen för kommande detaljplaneprojekt där bedömningen är att detta krävs.

Försvarmakten (aktbilaga 37)

Ingen erinran i detta skede.

Kommentar

-

Nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen yttrande i samråd (aktbilaga 96)

Kommunstyrelsen är positiv till att Svenshögsvägen omvandlas till ett stadsgaturum, vilket skulle möjliggöra för bland annat 1 300 nya bostäder, 13 000 kvm för centrumändamål, 13 000 kvm parkyta och nya målpunkter för lundabor. Det samtidigt som planprogrammet drar nytta av befintlig kapacitet och investeringar i kommunal service, gator, park och infrastruktur. Som exempel tas både befintlig grönstruktur om hand samtidigt som andelen parkmark inom programområdet bedöms öka i och med de två nya parker som föreslås.

Kommunstyrelsen ser även positivt på att planprogrammet omhändertagit lundabornas önskemål som framkommit i de kartläggningar och dialoger som genomförts, vilket skapar tillit till kommunen. Arbets sättet är något som kommunstyrelsen anser bör vara vägledande för kommunens plan- och exploateringsprocesser generellt.

Kommunstyrelsen ser även att det fortsättningsvis är viktigt att planprogrammet följer och samordnas med planeringen för nytt sjukhusområde i Lund med fokus på att möjliggöra att det nya sjukhuset ska kunna utvecklas i sin fulla potential och hitta bra lösningar för andra olika intressen som finns i närområdet, såsom närings- och föreningsliv.

Det är också viktigt att planprogrammet skapar förutsättningar för ökat hållbart resande med effektiva och robusta lösningar för kollektivtrafik och transporter, särskilt då kopplat till kommande målpunkter med starka regionala intressen i närområdet.

Det föreslås en ny förskola för 120 barn i planprogrammet. Givet den demografiska trenden samt tätheten på förskolor i Norra Lund så behöver behovet av förskolan beaktas i det fortsatta arbetet.

Kommentar

Planeringen av det nya sjukhusområdet på Smörlyckan och planarbetena i Norra Fäladen är samordnade då flertalet frågor såsom idrottsersättning, kollektivtrafik, trafik mm. har och kommer även fortsättningsvis ha starka samband.

Behovet av kommunal service har samordnats med berörda förvaltningar för att säkerställa att framtida behov av exempelvis förskola i stadsdelen kan tillgodoses inom området.

Tekniska nämnden yttrande i samråd (aktbilaga 88)

Tekniska förvaltningen sig positivt till planprogramsförslaget.

Svenshögsvägen utgör en viktig länk i det övergripande vägnätet. Det pågår planering eller exploatering av flertalet utbyggnadsområden som kan påverka trafiksituationen i området. Med ökad trafikmängd i gatunätet påverkas motortrafikens framkomlighet framför allt vid korsningarna. I trafikutredningen lyfts behovet av en mer djupgående analys för att ge en bättre bild av framtidens trafiksituation. Innan en utredning kan påvisa lämplig och framtida utformning av korsningar bör strukturen vara flexibel för att möta eventuellt ytbehov.

Hållplatslägen och det ökade antalet passager över gatan ger ett stadsmässigt intryck men påverkar också framkomligheten för motorfordon. Det är viktigt att utredningar bearbetas vidare i kommande detaljplaner för att säkerställa avvägd utformning där oskyddade trafikanter och kollektivtrafik ges möjlighet att utvecklas.

För att underlätta arbetet med kommande detaljplaner hade det varit fördelaktigt med ett inriktningsbeslut om vilken gatubredd som ska säkerställas.

Det finns i nuläget inte någon avstämd teknisk lösning som reglerar ansvaret för dagvattenanläggningar som beskrivs i planprogrammet. En inriktning för hur dagvatten ska hanteras inom programmet bör arbetas fram tillsammans med VA Syd.

På västra sidan om Svenshögsvägen, i höjd med torget, ligger marken högre än omgivande gata. Detta behöver studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Planprogrammet är ett omfattande och övergripande dokument som behandlar väldigt många komplexa frågor. Programmet tar ut en riktning

och behandlar många stadsbyggnadsfrågor som behöver fortsatta djupgående analyser och bearbetningar efter antagande för att kunna realiseras och genomföras i sin helhet.

Norra Fäladen är uppbyggd kring stadsbyggnadsidealet på sextioalet med separerade trafikslag och en grön inre bilfri kärna. Att förändra detta innebär utmaningar men också möjligheter. Svenshögsvägens utvecklingsområde är en sådan utmaning och möjlighet. Att transformera och boulevardisera denna viktiga trafikled med dess begränsade markutrymme och trädrader kommer att vara en utmaning i norra delen av programområdet. Att koppla torg med skola över den trafikerade gatan en annan. Befintliga markhöjder vid Fäladstorget och Fäladsgården och dagens separerade trafikslag med gång- och cykeltunnel och skolbyggnadens suterräng innebär svårigheter att koppla väst med öst.

I ett så här stort stadsbyggnadsprojekt med en totalomvandling av Svenshögsvägen är resonemanget och konsekvenserna kring alléträden utmed Svenshögsvägen svår. Pilealléerna som står där idag är planterade i ett helt annat sammanhang och att flytta och klämma in dessa i den nya stadsstrukturen är inte den bästa lösningen även om de är biotopskyddade.

Det bör förtydligas i genomförandedelen att kostnader för allmänna anläggningar ska fördelas mellan de parter som har nytta av kommande detaljplaner genom erläggande av exploateringsbidrag. Detta ska regleras i exploateringsavtal.

En fördjupad historisk inventering behöver utföras över programområdet för att få en samlad bild över vilka potentiella föroreningar som kan komma påverka planerad markanvändning och behovet till markarbeten. För detta arbete ingår exempelvis om det finns underrättade föroreningar eller annan diarieförd information som påverkar föroreningssituationen i området. Detta kan exempelvis vara ifrån provtagning, sanering, släckning/tillbud med brandskum. Inför bedömning av marken är det lämpligt att provtagningsplaner för respektive områden tas fram och marken undersöks för att senare kunna planera för behovet av att åtgärda eventuella föroreningar om dessa bedöms kunna utgöra en oacceptabel risk. Hur kommande masshantering ska kunna ske med så liten miljöpåverkan som möjligt behöver också utreds i detta skede. Lämpligt underlag är exempelvis utredning om vilka möjligheter till återanvändning av material från konstruktioner som kan komma rivas upp eller ifrån massor som planeras schaktas ur. Att utreda tillämpningsområden i nya konstruktioner för att uppnå samordningsvinster och ersätta jungfruligt

material. Att bedöma om vad som i området kan återanvändas i befintligt skick eller genom förädling som exempelvis siktning.

Sammantaget att utreda såväl tekniska/geotekniska egenskaper som miljötekniska. Exempel på material är asfalt, betong, överbyggnader och underbyggnader. Förutsättningar för att tillfälligt hantera material och massor inom programområdet utreds för att kunna nyttjas i samband med utveckling av området och minska onödiga transporter. Möjligen i den sydöstra delen söder om Magistratsvägen.

Ovanstående synpunkter utgör grund vid framtagandet av detaljplaner utifrån ett tekniskt, ekonomiskt och hållbart perspektiv.

Eventuella ytor och parkmark som tas i anspråk för idrottsändamål måste i de kommande detaljplanerna regleras som kvartersmark då allmän platsmark inte kan hyras ut till föreningar.

Avsnittet om *grönstruktur och offentliga rum* behöver utvecklas och formuleras om med avseende på naturvärden. Förtydliga huruvida om det gjorts en naturvärdesinventering (NVI, enligt SIS-standard) för att kunna konstatera att det inte finns några kända förekomster av rödlistade arter (ej skyddade) inom planområdet. Förekomst av skyddade arter enligt artskyddsförordningen bör också tas upp då dem har ett juridiskt skydd, vilket kan vara relevant för kommande detaljplanearbete och utveckling av området. Därför bör en NVI tas fram för området i samband med planprogrammet, vilket också skulle kunna ge bättre kunskap om vilka stråk som skulle behöva förstärkas ut ett naturvårdsperspektiv.

Den yta som planprogrammet pekar ut som dagvatten och skyfallsyta vid lågpunkten på Svenshögsvägen är redan idag viktig för skyfallshanteringen. Att synliggöra funktionen och förstärka ytans roll för avvattning är bra, men behöver kompletteras med ytterligare platser för att täcka upp behovet som förtätningen skapar. De skyfallsstråk som rinner över Svenshögsvägen kommer fortsatt att vara viktig att visa hänsyn till. Gaturummet bör i största mån utformas så att vattnet får det utrymme som behövs utan att begränsa farbarheten.

Planprogrammet innebär i vissa delar ett komplext genomförandeskede. Detta kan komma att regleras i tidigt avtal med berörda parter, precis som det står i programmet. Det är inte helt utrett att tidiga generella avtal är nödvändiga då komplexiteten i första hand inte består i de stora övergripande frågorna. Den sammanhängande förändringen består i omdaning av Svenshögsvägen men denna kan troligen regleras i olika etapper om det bedöms möjligt. Genomförandet kräver samordning och

överenskommelser med privata fastighetsägare både avseende parkeringarna i den norra delen och kring den nya Viktoriastadion.

Vid utarbetande av programförslaget har hänsyn till barns intressen, behov och situation i enlighet med barnkonventionen beaktats.

Planprogrammet i sig genererar inte några direkta kostnader.

I kommande tillskapas en stor mängd nya byggrätter både inom Lunds kommuns mark men även på privat mark. Kostnaden för genomförandet av allmänna anläggningar kommer att finansieras genom försäljning av byggrätter eller tas ut i form av gatukostnadsersättning i exploateringsavtal när det gäller byggrätter på privat mark.

Kommentar

Efter samråd har alternativskisser för Svenshögsvägen tagits fram för att utreda utrymme och utformning av gaturummet med olika scenarion där ett av scenariona innebär spårvägsutbyggnad. Det bedöms finnas utrymme för samtliga scenarion varpå planprogrammet inte stänger dörren för en framtida spårbunden kollektivtrafik genom området. Kollektivtrafiken kommer fortsatt utredas inom ramen för bland annat planprogrammet för nya sjukhusområdet.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram för planprogrammet efter samråd. Bedömningen i utredningen är att det är möjligt att hantera dagvatten och skyfall inom området utan att flöden ökar (med klimatfaktor). Utredningen visar också att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation.

En naturvärdesinventering är under framtagande och ska bli klar under detta år för att kartlägga naturvärden i området. Utifrån detta arbete kan struktur och placering av föreslagen bebyggelse behöva justeras, vilket får hanteras i efterföljande detaljplanarbete. Därtill har en beräkning av ersättningsmöjlighet för alléträden gjorts. Programförslaget medför att det inom stadsdelen behöver tas bort eller flyttas cirka 170 träd i gaturummen medan det samtidigt bedöms finnas plats för cirka 200 nya träd inom samma område. En beräkning av potential för ersättning och kompensation av träd har även gjorts utanför planområdet. I beräkningen har bedömningen gjorts att det finns plats för cirka 200 nya träd längs med Svenshögsvägen (norr om Norra Fäladen) samt cirka 120 träd i längs markvägar landskapet norr om Annehem (i anslutning till framtida Annehems IP). Samtliga av dessa på kommunal mark. Beräkningarna bygger på ett planteringsavstånd om cirka 7 meter mellan varje träd vilket motsvarar dagens avstånd i pilalléerna längs

Svenshögsvägen. I det fortsatta arbetet behöver förutsättningar för plantering studeras mer noggrant. Inom ramen för kommande planarbete och som förutsättning till kommande detaljplanarbeten ska frågan om de biotopskyddade träden hanteras enligt gällande lagstiftning.

I programhandlingen framgår att kostnader för allmänna anläggningar ska fördelas mellan de parter som har nytta av kommande detaljplaner genom exempelvis erläggande av exploateringsbidrag. Denna princip framgår i planprogrammet.

Geotekniska och miljötekniska förutsättningar kommer att utredas som en del i kommande detaljplanarbeten. Masshantering är ingen detaljplane fråga men är viktig att hantera parallellt med planarbetet.

Ett funktionsprogram för Borgareparken kommer att tas fram som underlag för kommande detaljplaner. Detta för att tydliggöra parkens innehåll, framtida funktioner och ansvarsfördelning och ske i samråd med alla berörda förvaltningar.

En naturvärdesinventering ska tas fram som ska ligga till grund för ställningstaganden i kommande detaljplaner.

Barn- och skolnämnden yttrande i samråd (aktbilaga 102)

Kapaciteten inom förskola och grundskola tillåter utbyggnad av fler bostäder utan att extra investeringar utöver de som ligger i planering behöver tillkomma. Det är dock viktigt att trafiksituationen under byggtiden beaktas i ett tidigt skede för att säkerställa en trygg trafikmiljö för barnen som rör sig mellan verksamheterna på Norra Fäladen.

Kommentar

Beaktas.

Kultur- och fritidsnämnden yttrande i samråd (aktbilaga 120)

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig i huvudsak mycket positiv till den utveckling som föreslås i Program till detaljplan för Svenshögsvägen och Fäladstorget. Programmets utvecklingsinriktning här stor potential att öka tryggheten och attraktiviteten på Norra Fäladen.

Genom att knyta samman Fäladsgården med det omvandlade stadsdelscentrat och dess nya centrumlokaler, bostäder och torg, bryts den barriär som Svenshögsvägen idag utgör, mellan östra och västra delen av Norra Fäladen. Nämnden ser också att den mer dynamiska blandning av bostäder och verksamhetslokaler och nya stadsrum som föreslås kan bidra till ett tryggare och mer levande centrum.

Förslaget prioriterar kommunikation med kollektivtrafikfärdmedel, cykel och till fots, vilket är positivt. Alla åtgärder som underlättar för boende att röra sig hållbart och säkert är bra och gynnar också lundabornas tillgång till de kultur- och fritidsverksamheter som finns, och kommer att finnas, i området.

Utvecklingen av Norra Fäladen berör flera av kultur- och fritidsnämndens verksamheter:

Planering pågår kring Fäladslyktan på Fäladsskolans tomt. Fäladslyktan kommer, utöver skola, även att rymma idrottshall, träffpunkt för seniorer, stadsdelsbibliotek samt lokaler för kulturskolan, vilket ger stora möjligheter till synergier mellan verksamheter och målgrupper.

I september 2024 fattade kultur- och fritidsnämnden ett inriktningsbeslut om lokalisering av ersättning för Victoriastadion, som behöver ge plats åt det nya sjukhuset. Enligt inriktningen ska Victoriastadion huvudsakligen ersättas i genom etablering av ny idrottsanläggning i kvarteret Lagfarten, norr om Norra Ringen, där det idag bland annat ligger en drivmedelsstation, samt genom utomhus planer för racketsport i Borgareparken. Planprogrammets föreslagna utveckling ligger i linje med nämndens inriktningsbeslut och vidare utveckling av Magistratsvägen och stråken mellan Lagfarten och Borgareparken bör fortsätt planeras utifrån denna placering.

Ungdomsverksamheten är i dagsläget lokaliserad i Fäladsgårdens skola, som genom planprogramförslaget knyts närmare centrum genom omgestaltung av Svenshögsvägen och de centrala torgytorna. Det är positivt att sambanden mellan olika funktioner i området stärks. Samtidigt möjliggör ett utvecklat centrum med fler öppna verksamhetslokaler lokalisering av kultur- och fritidsverksamhet som exempelvis ungdomsverksamhet eller Fritidsbänken i anslutning till de mer centrala torgytorna. Kultur- och fritidsnämnden vill poängtera att dess verksamheter i hög grad bidrar till att stärka ett områdes sociala hållbarhet, trygghet och attraktivitet. Genom utformning, placering och inte minst innehåll kan de ytterligare stärka stadsdelen genom att skapa platser för aktiviteter och möten för olika målgrupper och över sociala och kulturella barriärer. Därför är det viktigt att den utveckling som planeras på Norra Fäladen bygger vidare på och stärker dessa värden.

Byggnader och anläggningar behöver bindas samman av en tydlig gestaltning av mellanrummen som skapar utrymme för spontana aktiviteter och tillfälliga arrangemang. Här kan kultur- och fritidsnämndens verksamheter bidra med kunskap och erfarenhet för att skapa miljöer för aktiviteter, lek, lärande, kreativitet, rörelse och kultur,

gärna i delaktighetsprocesser som involverar boende och faktorer i området och med utgångspunkt från områdets unika karaktär och värden. Kultur- och fritidsnämndens ställer sig därför positiv till förslaget att skapa ett nytt grönt stråk mellan Borgareparken och den nya idrottsanläggningen vid Magistratsvägen. För att ytterligare stärka stråket mellan Fäladslyktan och Magistratsvägen bör även den västra delen av Borgareparken inkluderas i programområdet.

Kommentar

En fortsatt dialog och samarbete kommer ske med kultur- och fritidsförvaltningen även efter att planprogrammet är beslutat.

Ett funktionsprogram för Borgareparken kommer att tas fram som underlag för kommande detaljplaner. Detta för att tydliggöra parkens innehåll, framtida funktioner och ansvarsfördelning och ske i samråd med alla berörda förvaltningar.

Miljönämnden yttrande i samråd (aktbilaga 51)

Yttrandet berör frågeställningar för mark och markföreningar med upplysning om att en framtida sanering behöver ta hänsyn till eventuella föroreningskällor i ett första skede för att undvika att sanerad mark riskerar att återkontamineras. Bostadskvarteren byggdes under åren PCB var vanligt förekommande och det är aktuellt att genomföra markmiljöundersökningar inom samtliga berörda kvarter. Det finns ett behov av sammanhållen utredning för vatten och dagvattenhantering då volymer ska fördröjas på gemensamma lågpunkter och stråk.

Miljöförvaltningen är positiva till att buller, trafikförutsättningar och risk för farligt gods ska utredas vidare i samband med detaljplanernas framtagande. Det är fördelaktigt om bullerutsatta lägenheter primärt görs genomgående i stället för att de regleras som mindre än 35 kvm med hänsyn till boendemiljöer av god kvalitet. Genomförandet av detaljplanerna förutsätter en god samordning för utbyggnad av GC-vägar då programområdet har en ambition om minskat bilberoende till förmån för gång och cykel.

Miljöförvaltningen ser ett behov av en grönstruktur som möjliggör ekosystemtjänster med en högre krontäckningsgrad inom exempelvis skolområden. Det är positivt att de alléer som försvinner förväntas ersättas. Upplysning lämnas om EU:s luftkvalitetsdirektiv, behov av skyddsrum samt förekomst av rödlistade arter.

Miljönämnden föreslås besluta att anta tjänsteskrivelsen som sin egen.

Kommentar

De miljötekniska förutsättningarna ska utredas som en del i kommande detaljplanearbeten.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram för planprogrammet efter samråd. Bedömningen i utredningen är att det är möjligt att hantera dagvatten och skyfall inom området utan att flöden ökar (med klimatfaktor). Utredningen visar också att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation. Dagvatten- och skyfallsutredningar ska tas fram inom ramen för kommande detaljplaner.

Detaljutförning av tex. förskolegården och allmänna platser såsom parker etcetera görs inom ramen för kommande detaljplaner.

Utgångspunkten är alltid att sträva efter en så mycket grönytor och krontäckningsgrad som möjligt.

Arbetsmarknad- och socialnämnden yttrande i samråd (aktbilaga 56)

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen är positiva till förslaget av program till detaljplan för Svenshögsvägen och Fäladstorget i Lund.

I planen planeras ett stort antal bostäder och förvaltningen vill särskilt framhålla behovet av att bostäderna planeras med fokus på att erbjuda olika upplåtelseformer och olika typer av boenden. Olika bostadstyper riktade till såväl individer, par som familjer i olika åldrar och i olika livssituationer men också gruppboenden och äldreboenden främjar mångfald i området och främjar integration av medborgare i alla delar av staden.

Förtätningen samt skapande av sociala ytor vid husen, centrum och nya parker kan öka sammanhållningen i området och främjar trygghet för invånarna på Norra Fäladen. Förvaltningen vill också framhålla behovet av att planera in olika former av serviceinrättningar, fysiska platser och öppna ytor som främjar ett levande stadsrum med umgänge och lek med tillgänglighet för alla. Utifrån att Norra Fäladen är en del av Lund med lägre upplevd trygghet än andra områden i Lund enligt Polisens trygghetsmätning under de senaste åren är det angeläget att trygghet tas i särskilt beaktande i utformningen av området.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har beslutade att använda arbetsmarknads- och socialförvaltningens tjänsteskrivelse som eget yttrande till byggnadsnämnden.

Kommentar

Planstrukturen som föreslås i planprogrammet möjliggör för flera mindre platser både inom allmän plats och på kvartersmark som tänka mötesplatser. Med en bebyggelsestruktur som möter gaturummen och verksamheter och service i bottenvåningarna främjas möjligheten till sociala möten och levande gaturum.

Vilken upplåtelseform det blir på bostäder som byggs är upp till den byggaktör som äger marken.

Servicenämnden yttrande i samråd (aktbilaga 100)

Servicenämnden välkomnar programförslaget och det helhetsgrepp och de ambitioner för utvecklingen av området som det ger uttryck för.

Servicenämnden förordar att kapaciteten för en ny förskola inte anges så detaljerat i programförslaget. Behovet av kapacitet kan komma att vara högre när det är tid för beställning av byggnation av den nya förskolan. Detta utifrån servicenämnden och barn- och skolnämndens gemensamma planering.

En ny multisportyta föreslås på Fäladsgårdens friyta i anslutning till gångstråket söder om skolan. När det gäller detta menar servicenämnden att det är viktigt att klargöra vem som bär kostnaden för en sådan multisportyta. Budget för spontanidrott hanteras inom andra nämnder än barn- och skolnämnden och servicenämnden. Servicenämnden uppfattar att programförslaget söker en lösning för helheten där multisportytan i stället ligger inom en skolgård. Servicenämnden ser positivt på denna lösning och ser att den är genomförbar. Däremot behöver finansiering av både investering och drift av anläggningen tydliggöras i arbetet.

Avslutningsvis vill servicenämnden lyfta fram att flöden av människor och trafik i planområdet kan komma att påverkas ytterligare av den angränsande och pågående planeringen som sker för Borgareparken. En ansökan om ny detaljplan planeras för idrottsytor samt även behovet att se över möjligheten till användning och ändamål av Kulans lokaler. En del av lokalytan är idag vakant. Remitterat programförslag behöver beakta denna planering.

Kommentar

Planprogrammet syfte är att lägga grunden till kommande detaljplaner. Inom ramen för detaljplan kommer förskolans volym och utformning att specificeras.

Om multisportytan ersätts med fotbollsplan ska det samtidigt säkerställas en ny plats för denna någon annan stans. I planprogrammet

föreslås som en möjlighet att multisportytan förläggs i anslutning till parkstråket, nära gång- och cykeltunneln. I samband med planarbetet för fotbollsplanerna kommer kostnader och ansvar regleras i avtal.

Ett funktionsprogram för Borgareparken kommer att tas fram som underlag för kommande detaljplaner. Detta för att tydliggöra parkens innehåll, framtida funktioner och ansvarsfördelning och ske i samråd med alla berörda förvaltningar.

Vård- och omsorgsnämndens yttrande i samråd (aktbilaga 141)

Vård och omsorgsnämnden har beslutat att avge yttrande i enlighet med vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse av den 9 oktober 2024.

Vård- och omsorgsnämnden har noterat att den Träffpunkt för äldre som planeras i den nya Fäladsslyktan, där även Fäladsskolan kommer att vara placerad, inte nämns i planprogrammet exempelvis under rubriken Offentlig service där Fäladsskolan tas upp. Med Träffpunkten i Fäladsslyktan kommer många äldre, en del med olika typer av funktionsnedsättningar, att röra sig i planområdet och därmed högst påtagligt påverkas av dess utformning. Vård- och omsorgsnämnden finner denna frånvaro av äldre- och funktionsperspektiv i planprogrammet anmärkningsvärd.

Vård och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse: Den demografiska utvecklingen i Lund ger en ökad andel av äldre. Förvaltningen betonar behovet och nyttan med universell utformning. Ett universellt utformande påverkar enskildas självständighet.

Situationen vid vägen mellan Fäladsgården och Fäladstorget ska hantera ett stort flöde av bilar, cyklister, fotgängare samt busshållplatser i båda riktningar. Det verkar funktionellt för de flesta, men för personer med funktionsnedsättning (syn-, hörsel-, rörelsenedsättningar eller kognitiva funktionsnedsättningar) kan utformningen innebära en risk att dessa grupper kommer ha svårighet att tryggt och säkert röra sig i området.

Även digital infrastruktur är viktig att planera för vid utveckling av samhället.

I övrigt ställer förvaltningen sig positiv till stadsdelsutvecklingen.

Förvaltningen menar att det är gynnsamt om resultatet av stadsdelsutvecklingen kan stärka barns boendemiljö och öka känslan av trygghet i deras kringmiljö. I stadsdelsutvecklingen finns även planer på att förädla grönytor och höja den allmänna standarden i området, vilket sannolikt ökar trivselfaktorn för barnen.

Modern bebyggelse är ofta bättre anpassad för personer med funktionsnedsättning. Även utemiljöer är i regel bättre planerade och lättare att förflytta sig i vilket anses fördelaktigt.

Kommentar

Programhandlingen är uppdaterad med texten att träffpunkt och stadsdelsbibliotek planeras i samma byggnads som nya Fäladsskolan ska byggas.

Stadsbyggnadsförvaltningen håller med Vård- och omsorgsförvaltningen i deras synpunkter.

Räddningstjänsten Syd yttrande i samråd (aktbilaga 42)

Räddningstjänsten instämmer med förslaget att riskanalyser ska tas fram för de detaljplaner som ligger inom uppmärksamhetsavstånd till Norra ringen. Som närmst planeras bebyggelse 15 meter från Norra ringen, varför åtgärder kan behövas på bebyggelsen för att möjliggöra den. De övergripande dokument som finns för vägledning om riskhantering i bebyggelseplanering i Lunds kommun, har likt Riktsam några år på nacken och borde uppdateras. Samhället och bebyggelsen längs vägarna/järnvägen har förändrats avsevärt sedan dokumentet togs fram och en ökning av antalet transporter av farligt gods är att vänta både på väg och järnväg.

Idag ligger det en drivmedelsstation mellan Magistratsvägen och Norra Ringen, som enligt detaljplaneprogrammet föreslås ersättas med mobilitetshus och idrott. Så länge som drivmedelsstationen finns kvar bör riskerna till den, och drivmedelstransporterna till den, beaktas i arbetet med detaljplanerna i området. Räddningstjänsten Syd ser positivt på att detaljplaneprogrammet specificerar att det ska anordnas tillgång till brandvatten, och att detta kommer studeras vidare i kommande planarbeten.

Räddningstjänst Syd ser också positivt på att även framkomlighet ska studeras vidare. Observera att det vid förtätning kan bli aktuellt med körspårsanalyser för att säkerställa krav på framkomlighet.

I detaljplaneprogrammet nämns det att det kan bli aktuellt med så kallade tr2-trapphus för vissa byggnader, detta för att kunna åstadkomma alléplanteringar och undvika för stora hårdgjorda ytor. Räddningstjänst Syd upplyser om att det går att lösa en utrymningsstrategi utan hjälp från räddningstjänsten på annat sätt än med tr2-trapphus, även om det är en vanlig lösning. Att specificera tr2-trapphus i detaljplanen kan därmed sätta begränsningar under utförandestadiet. Räddningstjänsten Syd rekommenderar att texten i stället formuleras enligt följande:

”För vissa byggnader inom området kan det bli aktuellt med utrymningsstrategier som inte kräver hjälp från räddningstjänsten, detta för att kunna åstadkomma de alléplanteringar som planeras längs gatorna och undvika för stora hårdgjorda ytor.

Detta låser inte byggnader vid en separat lösning och om kravet blir annat, till exempel krav på tr1 trapphus, bryter det inte mot detaljplanen.

Kommentar

I samband med de detaljplaner som tas fram i anslutning till Norra Ringen kommer riskanalyser att tas fram.

Riskavstånd till drivmedelsstationen kommer att beaktas så länge den finns kvar.

I kommande detaljplaner kommer frågan om framkomlighet för räddningsfordon att hanteras och beaktas. Utrymning vid brand är en fråga som bevakas i samband med bygglov.

Va Syd yttrande i samråd (aktbilaga 83)

Dagvatten och skyfall behöver utredas i sin helhet för området. Många goda intentioner för dagvattnet nämns i planhandlingarna på s.33 och det är önskvärt att dessa kan omvandlas till konkreta förslag i kommande skeden. VA SYD är mycket positiva till förslagen som presenteras och som hänvisas till, tex *Åtgärdsplan för dagvatten inom Lunds kommun* där bra förslag finns för Svenshögsvägen men dessa behöver förankras i vidare utredningar.

I vidare utveckling av Svenshögsvägen behöver VA SYD tas med i tidigt skede för att möjliggöra de nya VA-ledningar som ska rymmas här. Det finns redan en dialog om detta men VA SYD poängterar att det är mycket viktigt att ytterligare och fortsatt kontakt hålls om detta för att få in alla behov. I planprogramhandlingarna framgår det att det inte finns några slutliga slutsatser kring spårväg i Svenshögsvägen. VA SYD vill understryka att utrymmet för ledningar blir mer komplicerat om spårväg ska anläggas här eftersom VA-ledningarna då behöver koncentreras till att ligga sidan om spårvägen. Då behöver en trådrad utgå.

Med tanke på pågående planering i omkringliggande område (tex Nya sjukhuset) är det än mer viktigt med en helhetssyn. Det har tagits fram skisser på utrymmesbehov för alla ledningsslag och det arbetet måste fortsätta.

I Magistratsvägen har de tidiga skisserna visat på att föreslagen körbanebredd inte räcker till för att rymma en flytt och en mindre uppdimensionering av de befintliga VA-ledningarna här. Vad gäller korsningen och förhållandet mellan Magistratsvägen och

Skarpskyttevägen bör denna också tas med i kommande ledningssamordningsarbete. VA SYD har lämnat en kostnadsuppskattning till Lunds kommun för flytten av ledningarna i Magistratsvägen. Ledningsflyttar till följd av exploatering ska bekostas av exploatören/kommunen. Detta kan läggas till som en punkt på s.41.

I Parternas gränd behöver befintliga VA-ledningar flyttas för att möjliggöra exploatering enligt programförslaget. Ledningsflyttar till följd av exploatering ska bekostas av exploatören/kommunen. Detta kan läggas till som en punkt på s.41.

Kommentar

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram (i samråd med VA syd) för planprogrammet efter samråd. Bedömningen i utredningen är att det är möjligt att hantera dagvatten och skyfall inom området utan att flöden ökar (med klimatfaktor). Utredningen visar också att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation.

Kommunen och VA Syd har och kommer fortsätta ha ett nära samarbete i kommande processer där VA Syd har eller kommer ha ansvar för ledningar eller dagvattenhantering.

Ledningsägare

TeliaSonera Skanova Access AB yttrande i samråd (aktbilaga 36)

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar

Beaktas.

Tele2 (aktbilaga 33)

Tele2 har infrastruktur i form av kablar och kanalisation inom markerat område. Tele2 vill också uppmärksamma att de har kabel i Telias

kanalisation och förutsätter att Telia fått samma fråga gällande detaljplanen. Tele2 vill gärna delta på framtida samordningsmöte.

Kommentar

I kommande planarbete ska Tele2 kontaktas för samordning.

Organisationer och föreningar

V, C och MP (aktbilaga 52)

De mål som ställs upp i planprogrammet är en betydelsefull del i utvecklingen av en hållbar stadsutveckling för området kring Svenshögsvägen - Fäladstorget. Det bör dock framhållas att energi och biologisk mångfald bör förstärkas i planprogrammet med följande:

Vid utbyggnad och för befintliga fastigheter bör byggnader i så stor utsträckning som möjligt förses med smarta energilösningar och kompletteras med solceller.

Planerade aktiviteter för grönstruktur bör även inrymma en satsning på ökad biologisk mångfald i form av gröna tak och väggar i nyproduktionen. Grön-miljön bör också omfatta ett bevarande av pileallén och ersätta de som eventuellt bör tas ner.

Kommentar

Frågorna kommer att beaktas i kommande planarbeten.

Lunds Universitets Studentkårer (aktbilaga 73)

LUS tillstyrker generellt sett programmet och ser positivt på den planerade förtätningen i området. Förtätning är en viktig del av en hållbar stadsutveckling, särskilt i en stad som Lund, där bostadsbrist råder och efterfrågan på bostäder ständigt ökar. LUS noterar dock att programmet inte explicit nämner studentbostäder, trots att området och områdena runtomkring i hög grad bebos av studenter.

LUS anser att studentbostäder bör inkluderas och tydliggöras i planeringen, särskilt med tanke på områdets närhet till Lunds universitet och de goda förutsättningarna för studenter att bo i området. Studenter är en stor del av befolkningen i Lund och bidrar till stadens levande karaktär. Det är också viktigt att beakta att studenter har specifika boendebehov, såsom tillgång till bostäder med överkomliga hyresnivåer och närhet till cykelvägar samt cykelförvaring. Området kring Svenshögsvägen och Fäladstorget har potential att erbjuda trygga och tillgängliga boendemöjligheter för studenter, något som LUS starkt förespråkar. LUS ser därför gärna att studentbostäder inkluderas i den fortsatta planeringen.

Programmet berör även mobilitetsfrågor och parkeringslösningar. LUS vill här framhålla att studenter i stor utsträckning förlitar sig på cykel som transportmedel och i lägre grad på bil. LUS ser därför positivt på inslaget att göra vägarna mer cykelvänliga och mindre bilfokuserade genom att utveckla cykelstråk. Goda cykelförbindelser till campus bör också prioriteras. Att främja cykling bidrar inte bara till en hållbar stadsutveckling, utan ökar även tryggheten i området.

Samtidigt vill vi poängtera vikten av att säkerställa god belysning och tillgänglighet, särskilt med tanke på den otrygghet som ofta kopplas till bristande belysning i liknande områden. Det ska vara tryggt att cykla och vistas i området, oavsett tid på dygnet.

Avslutningsvis noterar LUS att programmet inkluderar en framtida byggnation av sjukhus i området. Det är viktigt att planeringen för detta inkluderar en beredskap för ökad blåljuskapacitet, när sjukhuset är på plats, och hur det kan påverka trafikflödet och säkerheten i området.

Kommentar

Varken planprogram eller detaljplan reglerar upplåtelseform utan detta är upp till fastighetsägaren att bestämma över. Planprogrammet pekar ut en inriktning inför kommande detaljplaneprocesser i vilka viljan om bostadstyp kan tydliggöras men inte regleras.

Att förbättra framkomligheten för gående och cyklister är prioriterat. Bland annat innebär förslaget att cykelbanorna längs Svenshögsvägen breddas och kopplingarna för gående och cyklister över Svenshögsvägen blir fler.

Under början av 2023 fick fäladsborna möjlighet att peka ut platser som de använder mycket samt platser som det kände sig otrygga på. Undersökningen har legat som grund för programförslaget. Bland annat har bebyggelsestrukturen i förslaget utformad för att undvika baksidor och att fler och tydligare kopplingar pekats ut för gående och cyklister.

I samband med projektering och utformning av gaturummen kommer belysning av de allmänna rummen vara en av flera trygghetsskapande åtgärder.

Arbetet med ett planprogram för nya sjukhusområdet pågår, där Lunds universitet är delaktiga som berörd part. Planprogrammet planeras vara klart för samråd under hösten 2026. Mobilitetsfrågorna är en viktig del av arbetet och som även har påverkan på sin omgivning. Framkomlighet för blåljus är en del av utredningsarbetet.

Socialdemokratiska föreningen på Norra Fäladen och i Stångby (aktbilaga 75)

Nedan följer en sammanfattning av föreningens yttrande.

Föreningen är för förtätning i området med anser att det måste ske på ett sådant sätt att områdets goda egenskaper bibehålls och kommer också de nya kommuninvånarna till del. Det förutsätter en förtätning som kompletterar de befintliga bostäderna i såväl utformning, skala (antal våningar) som upplåtelseform och som sprids över hela kommundelen så att ytterligare segregation motverkas och integration befrämjas.

Kort sagt, en positiv inställning till förtätning måste följas av frågorna Var och Hur? Vilket föreningen anser saknas i förslaget.

Föreningen är positiva till föreslagen utveckling av Fäladstorgets centrum och tycker det ska kallas för delområdet Fäladstorget. De anser att hållplatsen vid Tingvallen/Rådhusrätten bör behållas och att det är viktigt att verksamheterna kan hålls öppna under byggtiden. Föreningen ser ett behov av ökad trygghet och trafiksäkra stråk över Svenshögsvägen och anser att Fäladstorget inte ska ha någon genomfartstrafik.

Föreningen är positiva till föreslagen bebyggelse i området mellan Norra Ringen och Magistratsvägen. Föreningen är positiva till att pröva en förtätning längs med Magistratsvägens norra sida med en högsta våningshöjd om tre våningar.

Föreningen avvisar helt föreslagen bebyggelse längs med Skarpskyttevägen. Om "Matgatan" flyttar därifrån anser de att den inte ersätts med bostadsbebyggelse.

Föreningen avvisar helt föreslagen bebyggelse längs med Svenshögsvägen så länge de befintliga och ökande problemen med trafiken inte ges någon hållbar lösning. Föreningen undrar vad som menas med tyst sida ur ett bullerhänseende?

Föreningen anser att det är bra att göra plats för kollektivtrafikfält i Svenshögsvägen, men anser att gaturummet ska utformas så det finns plats för spårbunden kollektivtrafik.

Segregation – integration är en dimension som föreningen anser att från och med nu måste få en central roll i all tillkommande förtätning. Den saknas i föreliggande planförslag.

Föreningen anser att eventuell ytterligare förtätning av Norra Fäladen – inklusive Annehem och Ladugårdsmarken – ska därför ske i områden som idag inte upptas av flerfamiljshusområden.

Föreningen motsätter sig de försök att upphäva den trafikseparering av olika trafikslag som varit till stort gagn för framför allt oskyddade trafikantgrupper som planförslaget innebär och menar att det är mängden trafik genom området som är problemet och inte hastigheten på trafiken. De anser att gång- och cykelundergången ska behållas samt att Svenshögsvägen bör förses med höga staket längs västra sidan mellan gc-tunnlarna. De anser att det bör tillkomma en ny gc-tunnel i höjd med Fäladstorget.

Den befintliga ytan för grönområde samt antal träd – särskilt om Smörlyckan räknas in – menar föreningen kommer att minska. Samtidigt förväntas antalet invånare öka med kanske 2 500. Detta i en period av pågående klimatförändring. Detta anser föreningen är ett ohållbart förhållningssätt.

Kommentar

Programförslaget innebär att området söder om Skarpskyttevägen förblir ett verksamhetsområde likt idag. Några bostäder föreslås inte inom detta område.

Trafiksepareringen i form av gång- och cykeltunneln under Svenshögsvägen föreslås vara kvar även i framtiden, men kompletteras med trafiksäkra övergångsställen i plan för att bidra till att minska den barriär som Svenshögsvägen kan upplevas som idag. Att röra sig i trafikseparerade miljöer är ofta trafiksäkra alternativ, men upplevs inte alltid trygga under exempelvis kvällstid. Med olika lösningarna för att korsna vägen (i plan eller planskilt) ges alternativ att välja och kan ses som kompletterande. Hur Svenshögsvägen ska utformas och vad den ska innehålla kommer att studeras vidare i kommande planeringsarbeten. Bredden i förslaget är anpassad för att kunna innehålla spårväg eller busskörfält.

Enligt bullerförordningen krävs att hälften av boningsrummen i varje lägenhet ska vara vända mot en sida som är bullerdämpad och bostaden ska ha tillgång till en bullerskyddad bostadsgård. Så är inte fallet för många bostäder i stadsdelen idag. Genom att placera tillkommande bebyggelse på ett genomtänkt sätt är bedömningen att detta går att uppnå samt att befintlig bebyggelse kan få dämpade bullervärden vid fasad och på bostadsgårdar.

Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i volymstudierna. Bebyggelsevolymerna varierar i förslaget mellan 2 och 7 våningar. Avsikten med planprogrammet är att fungera som vägledande i kommande detaljplanprocesser där bland annat skala, placering och utformning kommer att regleras. Upplåtelseform kan inte

regleras i kommande detaljplan, men är viktig att beakta för byggaktör och fastighetsägare. Genom att reglera varierade byggnadshöjder skapas dock goda förutsättningar för ett varierat bostadsutbud.

Hållplatsen vid Skarpskyttevägen har i förslaget utgått till förmån för busskörfält. Istället föreslås hållplatsen, som idag ligger norr och Fäladstorget, något söderut så den hamnar mitt för centrum. Hållplatsen vid Magistratsvägen föreslås ligga kvar i befintligt läge nära korsningen. Kollektivtrafiken inom och till stadsdelen kommer fortsatt att utredas efter att planprogrammet är beslutat.

Någon genomfartstrafik genom det nya Fäladstorget är ej aktuellt i programförslaget. En infart för tillgänglighet och inlastning har möjliggjorts och ska studeras vidare i kommande planarbete.

Planförslaget medför att grönytor inom vägområdet utmed Svenshögsvägen kommer att minska. Dessa ytor bedöms nyttjas för rekreation i liten omfattning idag. Istället kommer dagens stora asfalterade ytor ersättas med bostadsgårdar och mindre parker längs Svenshögsvägen. Planförslaget medför även att parkmark tillförs. På så sätt bedöms andelen parkmark och grönyta som går att nyttja för rekreation och vistelse kunna öka i och med programförslaget jämfört med idag.

Sett men sett till andelen tillkommande boenden kan grönytan minska beroende på hur många boende som tillkommer och hur stora tillkommande parkytor blir. Med tillkommande exploateringar finns möjlighet att rusta upp de befintliga parkerna som komplement till de parker som tillkommer i området.

Andelen grönyta som går att nyttja för rekreation och vistelse bedöms i och med programförslaget öka jämfört med idag då grönremsorna inom dagens vägområde i liten omfattning bedöms nyttjas för rekreation.

Lunds pastorat (aktbilaga 82)

Ägandet av Krämarens 1 behöver regleras och Lunds kommuns fastighets AB ska ersätta Lunds pastorat med ny mark med anlagd markparkering intill S:t Hans kyrka, Mässan 1.

Kommentar

Fastighetsgränser och reglering kommer utredas i samband med kommande detaljplanearbete.

Naturskyddsföreningen Lund (aktbilaga 94)

Nedan följer en sammanfattning av föreningens yttrande:

Föreningen avser att programmet saknar krismedvetande och bör omarbetas så att hänsyn tas till hoten mot klimatet och den biologiska mångfalden.

Föreningen anser att programmet medför betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. miljöbalken och behovet av miljöhänsyn bör belysas i en separat miljökonsekvensbeskrivning.

Att omvandla Svenshögsvägen till en stadsgata menar föreningen är negativt för miljön och anser att förslaget till bebyggelse längs vägens båda sidor inte bör genomföras.

Föreningen anser att Fäladstorget behöver omgestaltas och få mer liv och rörelse, men anser att byggnaderna nära kyrkan får inte överstiga kyrkans höjd.

Föreningen menar att programmet innebär att vegetation och allmänt tillgängliga grönytor tas bort utan att nya tillkommer.

Kommentar

En undersökning om betydande miljöpåverkan har tagits fram i vilken bedömning gjordes att något MKB inte behöver tas fram inom ramen för planprogrammet.

Svenshögsvägen är utpekad som utvecklingsområde med högklassig kollektivtrafik i förslag till översiktsplan för Lund (granskningsversion). I gällande översiktsplan är Svenshögsvägen utpekad som stadsutvecklingsstråk. Bedömningen är att planprogrammet är i linje med gällande och föreslagen ny översiktsplan.

Efter samråd har bebyggelsevolymerna närmast kyrkan sänkt för att anpassas till kyrkans höjd. Med det nya torget som föreslås mot Svenshögsvägen är bedömningen att kyrkans synlighet kan öka jämfört med idag.

En naturvärdesinventering är under framtagande och ska bli klar under detta år för att kartlägga naturvärden i området. Utifrån detta arbete kan struktur och placering av föreslagen bebyggelse behöva justeras, vilket får hanteras i efterföljande detaljplanarbete. Därtill har en beräkning av ersättningsmöjlighet för alléträden gjorts. Programförslaget medför att det inom stadsdelen behöver tas bort eller flyttas cirka 170 träd i gaturummen medan det samtidigt bedöms finnas plats för cirka 200 nya träd inom samma område. En beräkning av potential för ersättning och kompensation av träd har även gjorts utanför planområdet. I beräkningen har bedömningen gjorts att det finns plats för cirka 200 nya träd längs med Svenshögsvägen (norr om Norra Fäladen) samt cirka 120

trääd i längs markvägar landskapet norr om Annehem (i anslutning till framtida Annehems IP). Samtliga av dessa på kommunal mark. Beräkningarna bygger på ett planteringsavstånd om cirka 7 meter mellan varje träd vilket motsvarar dagens avstånd i pilalléerna längs Svenshögsvägen. I det fortsatta arbetet behöver förutsättningar för plantering studeras mer noggrant. Inom ramen för kommande planarbete och som förutsättning till kommande detaljplanarbeten ska frågan om de biotopskyddade träden hanteras enligt gällande lagstiftning.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram för planprogrammet efter samråd. Bedömningen i utredningen är att det är möjligt att hantera dagvatten och skyfall inom området utan att flöden ökar (med klimatfaktor). Utredningen visar också att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljö kvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation.

Liberalerna (aktbilaga 99)

Liberalerna tycker att det är finns aspekter i det här förslaget som är bra: bra att den outnyttjade ytan längs Svenshögsvägen används, bra att det tillkommer fler bostäder, bra att Fäladstorget förnyas - planen om ett mer levande torg med fler affärer, apotek, konditori och restauranger är tilltalande. En busshållplats i direkt anslutning till torget är också en bra idé. Det tilltänkta gröna stråket som uppstår genom att riva hus norr om Magistratsvägen får troligen en positiv effekt på området, men vi inväntar vidare yttranden från boende längs med Magistratsvägen innan vi tar slutgiltig ställning avseende just denna punkt.

Med det sagt finns det en hel del aspekter av förslaget som måste förändras och förbättras. I gestaltningsarbetet bör den övergripande planen vara att förbättra för befintliga fäladsbor. Blir det intressekonflikter så är det detta som bör vara den vägledande principen.

Alla de nya bostäderna får inte göra Norra fäladen sämre. Norra fäladens ursprungliga stadsplaneidé är i mångt och mycket bra. Området innehåller olika bostadsformer: villor, radhus, hyresrätter, bostadsrätter och studentrum. Denna balans måste bibehållas. Det får inte, vilket är risken med denna plan, enbart byggas lägenheter för då ändras balansen mellan olika bostadsformer.

I samrådsförslaget framgår att man menar att det är gång- och cykelstråket som går längs med Svenshögsvägen i nordsydlig riktning som är Norra fäladens pulsåder. Så är det inte. Den viktigaste transportleden för fotgängare och cyklister är den GC väg som går i öst-

västlig riktning från Borgareparken till Fäladstorget och vidare västerut. Denna GC väg är oerhört använd av alla som tar sig till någon av skolorna, till Fäladstorget eller på väg mot stan. Detta faktum bör samrådsplanen ta till sig och stråkets betydelse bör få inverkan på planen.

I samrådsförslaget så öppnar sig Fäladstorget mot Svenshögsvägen och vänder ryggen mot Borgareparken och den öst-västliga cykelvägen. Eftersom GC vägen är Norra fäladens pulsåder bör Fäladstorget framför allt öppna sig åt det hållet så att alla cyklister och fotgängare möts av ett torg och inte av ett p-hus. Liberalerna menar att den huskropp som i förslaget ligger mellan torget och GC vägen antingen bör tas bort, förminskas, alternativt riktas om. De ställer sig frågan om de höga byggnaderna norr om torget inte kommer att stänga in det och "förminska" kyrkan.

Om man väljer att bygga på husen i Offerkällan behövs inte mobilitetshuset vid Fäladstorget. Torget skulle då kännas öppet både norrut och västerut med direkt access till busshållplatsen västerut.

De menar att det vore bra att minska på byggnationen längs med vägen, kanske med ca 50 %. Tätheten är för hög. Om det är fler bostäder som eftersträvas, så ligger det närmare till hands att bygga om Offerkällan som består av ett stort antal tvåvåningshus på en relativt stor areal. Exempel på en sådan ombyggnad av befintlig byggnation är de hus som ligger vid Parternas gränd och som byggdes om till fyra våningshus.

Skulle Offerkällan byggas om med högre byggnader vore den nu föreslagna byggnationen nära Svenshögsvägen mer naturlig i ett senare skede, om ännu fler bostäder skulle behövas på norr. Punkthus längs med Svenshögsvägen kan vara en alternativ väg framåt.

Svenshögsvägen har för mycket död yta kring sig. Icke desto mindre så fungerar den som en tillfartsväg inte bara för fäladsbor utan även för Stångbyborna. Vi är tveksamma till om stadsgata är en riktig ambition i ett område som i övrigt har karaktären "ytterområde". Antalet utfarter mot Svenshögsvägen bör minskas från två till högst en utfart.

Möjligheten att använda Svenshögsvägen till högklassig kollektivtrafik i framtiden bör inte byggas bort. Därför måste gatubreddens tillåta planskild och möjligtvis dubbelriktad kollektivtrafik. Gatan får därför inte bli för smal.

Tillkommande byggnader, framför allt norr om Magistratsvägen, bör ha samma skala som befintliga byggnader.

Synpunktlämnarna är skeptiska till att storleken på tomten tillåter en volym som är nödvändig på den nya byggnad som är tänkt att ersätta

Victoriastadion. Vi har svårt att se hur den möjliga volymen ska räcka både i nuläget och som en framtidssäkrad volym. I fortsatt eventuella fastighetsregleringar och detaljplaner för en ersättande Victoriastadion bör kapacitet skapas redan från början, eller möjliggöras som framtida utbyggnad för att kunna ta emot en högre användning också kopplad till ökad befolkning på längre sikt.

Det föreslås en ny förskola för 120 barn i planprogrammet. Givet den demografiska trenden samt tätheten på förskolor i Norra Lund så bör denna förskola utgå. Skoltomten på Fäladsskolan kan istället utökas.

För lite tillkommande grönstruktur. Det är av högsta vikt att grönstrukturen ökar i området i samma takt som nya bostäder tillkommer. Smörlyckan riskerar i skrivande stund att försvinna och yta för rekreation och sport måste även fortsatt få finnas i närområdet. När sedan området får nya invånare måste ny grönyta av god kvalitet tillföras. Det är väldigt mycket BTA som föreslås tillkomma och väldigt lite grönyta.

Tunneln under Svenshögsvägen. Denna tunnel har varit under diskussion sedan den byggdes. Oräkneliga generation av fäladsbor har diskuterat den och i omgångar har skolan också involverats. Det är bra att grönstrukturen runt tunneln tuktas men man ska inte överdriva denna tunnels farlighet.

Kommentar

Skalan på föreslagen bebyggelse har generellt sänkts inom området efter samråd och inslag av radhus har lagt till. Att placera punkthus längs Svenshögsvägen försvårar möjligheten att klara tysta och bullerskyddade bostadsgårdar för tillkommande och befintlig bebyggelse. Efter samråd har bebyggelsestrukturen dock brutits upp längs Svenshögsvägen för att skapa en luftigare struktur.

Exakt utformning av bebyggelsen inom Fäladstorget är inte beslutad förrän kommande detaljplan är antagen. Inriktningen i planprogrammet är dock att inga baksidor ska finnas ut mot de allmänna gaturummen. Till exempel Ica har behov av större transporter till sin butik och någonstans behöver denna tas in. En lösning är att ta in dem via bottenvåning på mobilitetshuset för att slippa vändplatser och tung trafik i gaturummen. Mobilitetshuset har i programförslaget sin infart från Fäladstorgets gata, men beslut om exakt utformning tar först i samband med att detaljplanen antas. För att undvika att fäladstorgets gata upplevs som en baksida föreslås verksamheter och lokaler i bottenvåning i de lägen där det är möjligt.

Efter samråd har utredningsarbetet fortsatt gällande utformning av Svenshögsvägen. Alternativskisser har tagits fram för att utreda utrymme och utformning av Svenshögsvägens gaturum vid olika scenarion där ett av scenariona innebär spårvägsutbyggnad. Det bedöms finnas utrymme för samtliga scenarion varpå planprogrammet inte stänger dörren för en framtida spårbunden kollektivtrafik genom området. Kollektivtrafiken kommer fortsatt utredas inom ramen för bland annat planprogrammet för nya sjukhusområdet.

Volymer för framtida behov i nya Victoriastadion är testade för platsen och bedömningen är detta behov får plats. I kommande detaljplanearbete kommer fortsatta utredningar tillsammans med serviceförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen att tas fram.

Ny förskola föreslås på den tomt som redan idag är förskola. Planprogrammet pekar på en möjlighet, men förslagen behöver inte genomföras om behov inte uppstår. Prognos har dock tagits fram som visar på ett behov längre fram. Fäladsskolans detaljplan är redan beslutad.

Andelen föreslagen bebyggelse har minskat efter samråd. Om tillkommande parkstråk genomförs genom Rådhusrätten ökar andelen parkmark i stadsdelen med cirka 10 000 kvm. Därutöver föreslås två minde parker i norra delen av området längs Svenshögsvägen.

Tunneln under Svenshögsvägen föreslås bevaras, därtill föreslås fler kopplingar tillskapas som komplement till tunneln. Hur man upplever trygghet är individuellt.

Hyresgästföreningen Rådhusrätten (aktbilaga 113)

Planprogrammet nämner inte Magistratsvägen, varken i rubriken eller i själva beskrivningen. Det nämner inte fastighetens namn "Rådhusrätten". De flesta av de boende på Magistratsvägen kommer från olika länder och vi har olika bakgrunder. Det är ingen självklarhet att alla medborgare känner till fastighetsstrukturen. Rådhusrättens vardagsbenämning är "Magistratsvägen", vilket kommunen och LKF bör känna till. Det är ingen självklarhet för de som bor på Magistratsvägen, som är den mest tätbefolkade, att den här planen berör dem. "Magistratsvägen" borde finnas med i rubriken och därför anser vi att informationen är ofullständig.

Vilken information har gått ut till de boende? Har man informerat dessa genom att exempelvis skicka ut planprogrammet eller informera vart informationen finns att tillgå? Om inte så menar vi att man måste göra detta, då planprogrammet är mycket omfattande och i allra högsta grad påverkar de boendes levnadssituation.

Norra Fäladen har stor variation av språk. De boende behöver ett planprogram skrivet på ett tillgängligt språk, utan stavfel, som enkelt går att översätta till de språk vi boende talar. Hyresgästföreningen anser inte att det fått någon information innan mötet.

Hyresgästföreningen instämmer i kommunens beskrivning om området idag men känner inte igen beskrivningen om att området skulle vara otryggt och anser inte att Svenshögsvägen är en barriär idag.

Hyresgästföreningen har varit i möte med polisen och fått information om att brottstalen är lägre i Norra Fäladen jämfört med resten av kommunen.

Hyresgästföreningen har varit på rundvandringar tillsammans med kommunen för att kartlägga mindre säkra platser och menar att de blivit lovade bättre belysning vilken inte åtgärdats av kommunen och LKF. Hyresgästföreningen menar att trygghetsenkäten inte speglar en statistisk representativ andel av Norra Fäländens invånare, särskilt inte Magistratsvägens. Hyresgästföreningen undrar om det inte finns andra sätt att lösa känslan av otrygghet än genom nya bostäder?

Hyresgästföreningen undrar vem som äger Markören, Lagfarten och parkeringarna längs Magistratsvägen?

Hyresgästföreningen menar att 42 familjers hem längs Svenshögsvägen inte kommer att få någon sol om förslaget genomförs och undrar om det inte finns något annat sätt att lösa problemen med Svenshögsvägen som finns idag? Hyresgästföreningen föreslår en hastighetssänkning till 30 km/h.

Hyresgästföreningen menar att det föreslagna planprogrammet går ut på att eliminera träd, biotoper, pilalléer, med mera och en hel värld av grönska som vuxit i 60 år, som inhyser och skyddar dussintals arter, från insekter till gnagare, som ger utrymme till bo för diverse fågelarter, en källa till föda för ekorrar, bin och, som om inte det vore nog, också bidrar till att stoppa numera allt vanligare vindstormar.

Hyresgästföreningen menar att trafikplanen är otydlig då den visar förslag både med och utan spårväg och anser inte att Svenshögsvägen är en barriär då den en gång var planerad som en motorväg. De anser att det vore bra om sträckan kompletteras med busshållplatser, bättre cykelvägar och mer belysning.

Hyresgästföreningen vill få svar med vetenskaplig källa på hur mycket Lunds befolkning kommer att öka.

Hyresgästföreningen anser att det är dåligt att dela på Rådhusrättens bostadsområde till två då den sociala kontrollen skulle bli sämre.

Föreningen uttrycker det som att programförslagen samlar all service i området längs Skarpskyttevägen istället för att förstärka centrum och menar att detta inte skapar stadsrum, utan bara fler bilresor. Föreningen undrar om kommunen kommer att riva Lidl och varför?

Udbergsgången har pekats ut av Fäladsborna som en otrygg plats. Föreningen menar att barn som hänger sina nappar här är modiga.

Föreningen påminner om att alléerna längs Svenshögsvägen är biotopskyddade. Föreningen menar att markeringarna på sidan 14 i samrådshandlingarna är felaktiga och undrar vad de vill markera?

Föreningen noterar vad som föreslås rivas inom planprogrammet och noterar att dessa byggnader inte är markerade i kartorna i planprogrammet och önskar att detta tydliggörs.

Föreningen menar att 71 lägenheter får försämrade solförhållanden inom Rådhusrättens bostadsområde samt 18 övriga nya bostäder inte får någon sol alls enligt en egen solstudie som Rådhusrätten har gjort i SketchUp men ej bifogat. Föreningen vill informera om att många inom området är hemma mycket varpå balkongerna är extra viktiga här. Föreningen menar att det boende drabbas om det byggs 6-våningshus inom Fäladstorget och att kyrkan hamnar i en mörk vrå.

Kommentar

Alla fastighetsägare inom Norra Fäladen fick inför samrådet information samråd. Därtill informerades på Lund.se och samtliga fastighetsägare fick affischer att hänga upp i exempelvis trappuppgångar så som brukligt i samband med samråd för planprogram eller detaljplaner.

En markägokarta finns med i programhandlingen under förutsättningar. I denna framgår vem eller vilka som idag äger berörda fastigheter inom programområdet.

Föreslagen bebyggelsestruktur har justerats efter samråd och skalan har sänkt bland annat längs Magistratsvägen. En solstudie redovisar solförhållanden enligt förslaget under stycket konsekvenser.

Frågan om det är möjligt att dra fram en spårväg till och genom Norra Fäladen är inte färdigutredd. Programmet visar på att det finns olika möjligheter. Inom ramen för kommande planeringsarbeten kommer frågan om spårbunden kollektivtrafik att utredas. Innan detaljplaner för Svenshögsvägen kan tas fram behöver frågan om spårväg eller ej ha

landat, till dess visar planprogrammet att utrymme finns för olika alternativ.

Det finns en befolkningsprognos för Lunds kommun för perioden 2024-2034 som bygger på antaganden om hur befolkningen flyttar, föder barn och dör. Befolkningen antas fortsätta öka under hela prognosperioden.

Kommunen river inga byggnader och arbetar för att fastighetsägaren (Lidl) fortsatt kommer att vilja vara kvar i området vilket är målsättningen. Förslaget möjliggör verksamheter och lokaler för tex. matvarubutik i flera lägen längs exempelvis Magistratsvägen samt vid Fäladstorget.

Hur folk upplever otrygghet är individuellt. I den enkät som skickades ut och besvarades av 1300 personer i området gavs en bild av de boendes upplevda trygghet vid den tiden.

Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i volymstudierna volymerna längs Magistratsvägen har sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Solstudie visar att skuggpåverkan på befintlig bebyggelse blir mycket begränsad om framtida detaljplaneförslag uppförs i enlighet med programförslaget.

Efter samråd har formuleringarna kring parksråket ändrats. Frågan om parkstråkets bredd och läge kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneskede. Dvs. något ställningstagande huruvida byggnader demonteras eller ej tas ej i planprogramsskedet.

Alla större träd inom stadsdelen är inmäta och inventerade. Inom ramen för kommande detaljplaner kommer detta underlag att användas i avvägningen mellan olika intressen. Utgångspunkten är att träd i möjligaste mån ska ersättas och att parkmark och kvalitativa grönytor blir så stora som möjligt i området.

Efter samråd har bebyggelsevolymerna i anslutning till kyrkan sänkts och dragits in från fasad för att anpassa förtätningen mer efter skalan på kyrkan. Jämfört med dagens situation är bedömningen att kyrkan blir mer synlig från Svenshögsvägen i planerad situation jämfört med dagens. Detta då det föreslagna nya torget (som kompletterar det befintliga) öppnar upp mot Svenshögsvägens gaturum. Idag är centrum slutet mot Svenshögsvägen med frånvänd bebyggelse och lastgård som vetter mot gaturummet. I samband med detaljplan för centrum kommer frågan att utredas vidare.

Gamla Lund (aktbilaga 17)

Föreningen anser att planprogrammets historiska översikt och analys av dagens förhållanden och behov är bra och tillfredsställande. En förtätning av den befintliga stadsmiljön har fördelarna att dels vara ett alternativ till utbyggnad i det öppna jordbrukslandskapet, dels öka underlaget för stadsdelens service men menar att hänsyn behöver tas till behovet av grönytor, mänsklig skala och godtagbara ljusförhållanden.

Det upp till 100 meter breda gaturummet mellan bebyggelsen på ömse sidor av Svenshögsvägen tillkom för att kunna bredda den tvåfiliga vägen till en fyrfilig led och därtill ge plats till parkering. Grönytorna längs vägen har föga rekreativt eller stadsbildsmässigt värde, bortsett från trädsamlingen på östra sidan söder om Fäladstorget. Svenshögsvägen planerades i 1960-talets anda som en trafikled, en baksida som skulle ligga utanför de stadsmiljöer, där människor vistas och rör sig. Det blev en barriär mellan Norra Fäladens östra och västra del.

Planidén är nu att avsmalna det mycket breda gaturummet kring Svenshögsvägen och göra denna mer till en trädplanterad stadsgata, kantad med bebyggelse med entréer mot gatan. Svenshögsvägen blir då en framsida och en integrerad del av stadsrummet. Det kan bli ett lyft för Norra Fäladen och en bättre koppling mellan de västra och östra delarna, och går varken ut över befintlig bebyggelse eller rekreativa grönområden. Det innebär dock att befintliga alléer delvis måste flyttas eller ersättas av nya. Trädsamlingen på Svenshögsvägens östra sida söder om Fäladstorget sparas till hälften. *Föreningen hade önskat att det gick att spara mer av detta vegetationsområde och inskränka nybebyggelsen till hörnbyggnaderna i norr och söder.*

Trots att Svenshögsvägen förändras från trafikled till stadsgata kan biltrafiken, såväl genomfartstrafik som lokal trafik förväntas öka. Detta kräver trafiksäkerhetsåtgärder som sänkt hastighet och olika typer av farthinder. Ett sätt att minska biltrafiken är utöver utbyggda gång- och cykelvägar att förbättra och effektivisera kollektivtrafiken. Planprogrammets förslag är att ge gaturummet längs Svenshögsvägen bredden 24,5 meter, vilket möjliggör 2 meter breda gång- och cykelbanor på båda sidor och en 3 meter zon på båda sidor med alléträd med inslag av parkeringsfickor. Förslaget har i vardera riktningen en 3,5 meter bred körbana för biltrafik och i mitten ett 3,5 meter brett fält för busstrafik i båda riktningar (liksom det finns på en del av Tornavägen). Som alternativ visas ett gaturum på 30 meter, vilket enligt förslaget möjliggör dubbelriktad spårväg (eller busstrafik) i gatans mitt. Spårväg kräver särskild hållplatslösning vid Fäladstorget, men detta beskrivs inte. Det

bör vara en fördel att välja gaturumsbredden 30 meter, vilket ger större flexibilitet för framtida kollektivtrafik.

Den befintliga butiksbebyggelsen vid Fäladstorget som avses rivas har som tidstypisk centrumbebyggelse ett visst kulturhistoriskt värde, men den hindrar också en visuell kontakt mellan Fäladstorget och Svenshögsvägen och Fäladsgården. Stadsmiljön kring Fäladstorget kan bli attraktivare genom nybebyggelse på den stora parkeringsplatsen, och föreningen ser det som positivt att Fäladsgården knyts samman med Fäladstorgets centrum genom en platsbildning som korsar Svenshögsvägen. Den föreslagna kopplingen mellan Fäladstorget och Fäladsgården ger dock S:t Hans kyrka en relativt dold placering. Det vore önskvärt med direkt visuell kontakt med Svenshögsvägen och Fäladsgårdens sydsida. Genom vissa förskjutningar kunde även en helhetskomposition inklusive den nya Fäladsskolan bli tydligare. Bifogade principskisser finns att begära ut. De visade skisserna ger också principiellt möjlighet till bevarande och påbyggande av befintliga byggnader kring Fäladstorget, utom på västra sidan.

Nybebyggelsen vid Svenshögsvägen och Magistratsvägen föreslås i förslaget få 5 eller 6 våningar och vid Fäladstorget 6 eller 7 våningar. 5–6 våningar vid Svenshögsvägen och Magistratsvägen är i huvudsak acceptabelt, vid Magistratsvägens nordsida kan dock skuggverkan tala för en bitvis lägre bebyggelse. Vid Svenshögsvägen kan för stadsbilden viktiga kvartershörn markeras med mindre förhöjningar. 7 våningar omedelbart intill S:t Hans kyrka är mindre lämpligt. En höjd på max 4–5 våningar skulle visa större respekt för kyrkan.

Utformningen av Magistratsvägens sydsida sammanhänger med sjukhusets utbyggnad. Om Victoriastadion kan bibehållas, behövs ingen större idrottsanläggning vid Magistratsvägen. Då kan principiellt ny bostadsbebyggelse tillkomma, som en fortsättning på kv. Fastighetsboken. Längs Magistratsvägens sydsida finns idag bl. a. en Lidlbutik och vid Skarpskyttevägen en McDonaldsrestaurang. Dessa skulle kunna inrymmas i bottenvåningen på nybebyggelse inom planområdet.

Kommentar till Gamla Lund

Efter samråd har bebyggelsevolymen i anslutning till kyrkan sänkts till 4-5 våningar och dragits in från fasad för att anpassa förtätningen efter kyrkan och kampanilen. Jämfört med dagens situation är bedömningen att kyrkan blir mer synlig från Svenshögsvägen i planerad situation jämfört med dagens. Detta då det föreslagna nya torget (som kompletterar det befintliga) öppnar upp mot Svenshögsvägens gaturum. Idag är centrum slutet mot Svenshögsvägen med frånvänd bebyggelse

och lastgård som vetter mot gaturummet. I samband med detaljplan för centrum kommer frågan att utredas vidare.

Bilderna visar befintlig och planerad vy från Svenshögsvägen. Bedömningen är att kyrkan kan få en mer framträdande roll jämfört med idag.

Efter samråd har utredningsarbetet fortsatt gällande utformning av Svenshögsvägen. Alternativskisser har tagits fram för att utreda utrymme och utformning av Svenshögsvägens gaturum vid olika scenarion där ett av scenariona innebär spårvägsutbyggnad. Det bedöms finnas utrymme för samtliga scenarion varpå planprogrammet inte stänger dörren för en framtida spårbunden kollektivtrafik genom området. Kollektivtrafiken kommer fortsatt utredas inom ramen för bland annat planprogrammet för nya sjukhusområdet.

En översiktlig bedömning har gjort över hur många träd som kan behöva tas bort eller flyttas samt hur många nya träd som ryms inom området vid ett genomförande av förslaget i sin helhet. Denna visar preliminärt att minst lika många nya alléträd ryms i förslaget jämfört med idag. En beräkning av potential för ersättning och kompensation av träd har även gjorts utanför planområdet. I beräkningen har bedömningen gjorts att det finns plats för drygt ytterligare 200 nya träd längs med Svenshögsvägen (norr om Norra Fäladen) samt cirka 120 träd i landskapet i norr om Annehem (i anslutning till framtida Annehems IP). Samtliga av dessa på kommunal mark. Dessa träd tillkommer i såna fall utöver de som ersätts inom stadsdelen. Bedömningen är Svenshögsvägen kan bli ett relativt grönt gaturum med dubbla trädrader och en (bitvis) grön mittremsa. Längs med sträckan görs plats för mindre parker som även kan fungera för dagvattenhantering. Efter samråd har förslaget kompletterats med en ny mindre park i norra delområdet. Ett arbete med en naturvärdesinventering har påbörjats och ska bli klar under detta år för att kartlägga naturvärden i området. Utifrån detta arbete kan struktur och placering av föreslagen bebyggelse behöva justeras.

Efter samrådet har ett Kulturmiljö PM tagits fram i vilket bakgrund, historia, skydd- och riktlinjer och en antikvarisk bedömning redovisas för stadsdelen.

Remsan mellan Magistratsvägen/Skarpskyttevägen och Norra Ringen är bullerutsatt och bedömningen är att dessa ytor lämpar sig bättre för annan användning är just bostäder (mindre bullerkänslig markanvändning), varpå någon bostadsbebyggelse inte föreslås i dessa lägen. Kommunen arbetar för att fastighetsägaren (Lidl) fortsatt ska vara kvar i området söder om Magistratsvägen.

Kommunala Funktionsrådet i Lund Bygg och trafikmiljögrupp (aktbilaga 130)

Föreningen påpekar att Universell Utformning är det förhållningssätt och policy som ska tillämpas för att den fysiska miljön ska kunna nyttjas av alla.

Programmet till detaljplan kring Fäladstorget innebär att man istället för dagens situation med trafikseparering samt ett signalreglerat övergångsställe i plan ska ta bort trafiksepareringen kring torget och i samma plan förbinda Fäladsgårdens ytor med torgytorna. Skolbarnen men också andra boende och tillresanden ska alltså passera i plan över körfält med ett stort och kontinuerligt ökande antal bilar och cyklister i flera riktningar men också över de nya supercykelvägarna vilket innebär – förutom att det är generellt är mycket osäkra och otrygga passager för alla barn – att barn och äldre med olika funktionsnedsättningar kan få svårare och osäkrare att passera här. Det ska tillskapas nya övergångarna för fotgängare över Svenshögsvägen på minst 4 ställen varav 2 mellan Fäladsgården och det nya Fäladstorget.

Föreningen menar att de föreslagna passagerna (som tex. skulle kunna vara upphöjda och i avvikande markmaterial) är olämpliga i sammanhang med högfrekvent genomfartstrafik.

Att placera hållplats vid centrum menar föreningen är svårt med hänsyn till höjdförhållanden och att det blir risk för snubbelkanter och ramper.

Föreningen hänvisar till byggregler och Funktionskrav (ALM2, 7§) där det bland annat framgår att cykelbanor ska vara separerade och gångbanor vara minst 2 meter breda och att gångytor bör utformas utan nivåskillnader. I ALM framgår också förslag på lämpliga markmaterial.

Vidare innebär förslaget att bilar kommer att få möjlighet att med infart från Svenshögsvägen köra runt torget på norra och östra sidan men också övertorget södra sida för att komma tillbaka ut på Svenshögsvägen. Detta gör passagen för äldre människor till och från Träffpunkten (inklusive matserveringen och biblioteket som ska finnas i Fäladslyktan) till busshållplatserna ytterligare osäkra och otrygga eftersom man dels kan behöva passera ytterligare en gata samt kan komma att konfronteras med bilar när man rör sig på torget.

Föreningen anser att korsningar i plan (alltså även de två norra övergångarna över Svenshögsvägen som föreslås) mellan fotgängare och fordon måste vara reglerade som övergångställen och helst signalreglerade sådana för att personer med olika funktionsnedsättningar ska kunna passera både säkert och tryggt.

Beträffande förslagen på placering av bostadshus när det gäller att utsättas för skadligt och oacceptabelt buller så kommer alla hus längs både Svenshögsvägen och Magistratsvägen men allra mest det föreslagna bostadshuset på nuvarande Mc Donaldstomten intill Norra Ringen att utsättas för sådant buller. Det är en avsikt enligt Planförslaget – att de nya husen ska kunna fungera som bullerskydd för de redan befintliga husen. De nya husen menar man kan byggas så att bullret inte överstigen maximala gränsvärden inomhus – men då krävs att alla fönster är stängda. Men att kunna öppna sitt fönster utan att utsättas för skadliga bullernivåer är en självklar rättighet. Föreningen anser att förslag med bostadshus längs dessa mycket trafikerad gator en icke acceptabel utformning så länge inte trafiksituationen på de olika gatorna – men främst Svenshögsvägen – och korsningarna löst på ett icke bullerstörande sätt för någon boende.

Rådet utgår från att alla de byggnader som blir föremål för uppförande (efter revideringar och detaljplanprövning) ska projekteras och noggrant granskas och byggas efter Plan- och bygglagen (PBL) Plan- och Byggförordningen (PBF) och Boverkets Byggregler (BBR). Detta för att kunna fungera även för människor med olika funktionsnedsättningar, även med hörselnedsättningar.

Vi förutsätter också att kommande detaljplan möjliggör för räddningstjänstens höjdfordon att kunna ställa upp och arbeta för att bistå med utrymning av byggnaderna. Att ålägga fastighetsägare att bygga brandsäkra trapphus ”för utrymning utan räddningstjänsten medverkan”, som har skrivits in som en avart i en del nya detaljplaner i Lunds kommun på såväl Brunnsnäs som Västerbro anser vi vara helt verklighetsfrämmande utifrån universell utformning i allmänhet och trygghetssynpunkt för barn, äldre och funktionshindrade i synnerhet.

Kommentar till Kommunal Funktionsrådet i Lund

Någon planskild undergång föreslås inte att tas bort inom området. Dock föreslås i programmet flera trafiksäkra övergångar för gående och cyklister längs Svenshögsvägen som komplement till de som redan finns idag. Hur dessa i detalj kommer att utformas är inte utrett, utan detta kommer att hanteras inom ramen för kommande detaljplaner och projekteringar.

Någon allmän körbana föreslås inte genom centrum, utan denna är tänkt för att klara tillgänglighet och angöring för besökare och transporter. Infart och utfart för personfordon till det nya torget föreslås ske från Svenshögsvägen så som förslaget nu är utformat.

Detaljutförning av gaturum kommer att hanteras i samband med kommande detaljplaner och projektering med förutsättning att riktlinjer och lagstiftningar uppfylls utifrån bland annat tillgänglighet.

Beträffande buller finns det gällande riktvärden enligt riksdagens bullerförordning som behöver uppfyllas. Längs Svenshögsvägen är den initiala bedömningen att dessa är möjliga att uppnå, men frågan kommer att behöva belysas med bullerutredningar inom ramen för kommande detaljplaner. På fastigheten som McDonalds idag ligger på föreslås ingen bostadsbebyggelse.

Inom ramen för kommande detaljplaneprovningar ska säkerställas att krav enligt PBL, PBF och BBR kan uppfyllas.

Även frågan om framkomlighet för räddningsfordon säkerställs inom ramen för kommande detaljplaner.

FörNyaLund (aktbilaga 131)

För Nya Lund framhåller att Norra Fäladen är ett gott exempel på bebyggelse från 1960-talets urbanisering med en relativt stor andel småhus och lägre flerbostadshus och en god trafikseparering.

FörNyaLund konstaterar att stadsdelen har växt norrut och förtätats under 2000-talet. FörNyaLund skriver också bland annat om Svenshögsvägen som huvudgata idag delar av stadsdelen.

De anser att området för planprogrammet måste ses i sitt sammanhang med övriga delar av Norra Fäladen samt utvecklingen i angränsande delar av staden.

FörNyaLund anser att de positiva kvaliteter som utmärker Norra Fäladen och som beskrivs ovan ska tas tillvara i den fortsatta utvecklingen av stadsdelen. Det gäller inte minst skalan på bebyggelsen och den rikliga grönskan.

Stora delar av området för planprogrammet har numera trafikbuller över gällande riktvärden och Svenshögsvägen kommer att belastas ytterligare genom den planerade förtätningen och den ökande trafiken till och från Stångby. Planprogrammet bör särskilt ta hänsyn till att Svenshögsvägen är en genomfartsled. Utformningen av gatorna och placeringen av nya bostäder ska tillsammans bidra till att gällande riktlinjer för trafikbuller inte överskrids.

Den övergripande målsättningen ska vara att utformningen av den tillkommande bebyggelsen ska tillföra värde till den befintliga bebyggelsen. Hur många nya lägenheter som kan tillföras stadsdelen ska avgöras av att en god boendemiljö kan skapas. Kvalitet ska gå före kvantitet.

Enligt FörNyaLunds mening ska den tillkommande bebyggelsen underordna sig den befintliga bebyggelsen. Bebyggelse öster om Svenshögsvägen norr om Fäladstorget kan prövas i begränsad skala. En idé kan vara enkelsidiga ungdomsboenden/smålägenheter i 2 till 3 våningar, kanske miljövänligt trähusbyggande vore lämplig. Dessa byggnader skulle förutom bostäder också tillföra bullerskydd för innanför liggande bostadshus. Vi anser däremot att det inte ska ske någon förtätning på den västra sidan av Svenshögsvägen. På denna mark kan i stället gröna värden skapas som främjar biologisk mångfald i området och hjälper till att ta upp luftföroreningar.

Övriga förtätningar som finns föreslagna i planprogrammet bör, i varje enskilt fall, prövas i läge och skala i förhållande till den närliggande bebyggelsen. Enligt FörNyaLunds uppfattning ska det angivna målet om 1300 nya bostäder kraftigt reduceras för att erhålla en rimlig exploatering med boendemiljöer av god kvalitet samt bevara Norra Fäladen som en grön och luftig stadsdel. Även storleken på tillskott av ytor för centrumändamål kan ifrågasättas.

FörNyaLund anser att planering för spårbunden trafik inte är aktuell.

Slutligen är det FörNyaLund mening att de synpunkter som kommer från de som idag bor och verkar på Norra Fäladen ska väga tungt i det fortsatta arbetet med att förnya stadsdelen. Det gäller inte minst utformningen av Fäladstorget.

Kommentar till FörNyaLund

Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i volymstudierna. Till exempel har volymerna längs Magistratsvägen sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Längs Svenshögsvägens norra del har andelen bebyggelse minskats med cirka 20-25 % och brutits upp för en luftigare struktur. Planprogrammet ger en inriktning som innebär cirka 1000 nya bostäder i stadsdelen.

Beträffande buller finns det gällande riktvärden enligt riksdagens bullerförordning som behöver uppfyllas. Längs Svenshögsvägen är den initiala bedömningen att dessa är möjliga att uppnå, men frågan kommer att behöva belysas med bullerutredningar inom ramen för kommande

detaljplaner. På fastigheten som McDonalds idag ligger på föreslås ingen bostadsbebyggelse.

Efter samråd har utredningsarbetet fortsatt gällande utformning av Svenshögsvägen. Alternativskisser har tagits fram för att utreda utrymme och utformning av Svenshögsvägens gaturum vid olika scenarion där ett av scenariona innebär spårvägsutbyggnad. Det bedöms finnas utrymme för samtliga scenarion varpå planprogrammet inte stänger dörren för en framtida spårbunden kollektivtrafik genom området. Kollektivtrafiken kommer fortsatt utredas inom ramen för bland annat planprogrammet för nya sjukhusområdet innan något beslut tas gällande vad högklassig kollektivtrafik innebär just för Norra Fäladen.

De boendes synpunkter har vägts in programförslaget inför inriktningsbeslut.

Aktionsgruppen för stadsbyggnad i Lunds kommun (AFSL) (aktbilaga 17)

AFSL anser att programförslaget är större än att kallas förtätning med föreslagna 1300 nya bostäder. Är det räknat på textbeskrivning eller planförslaget frågar vi oss? Texten: "... programområdet föreslås företrädesvis vara mellan 2-6 våningar med inslag av enstaka högre".

Kartorna säger något annat: kring Svenshögsvägen konsekvent 5-6 vån med enstaka 2-vån tillägg, utmed Magistratsvägen i stället enstaka 7-8 vån. Kring Fäladstorget: nya hus, 6-7 vån, kring torget och det nya. Allt utom kyrkan ersätts av höga hus högre än kyrktornet, det nuvarande landmärket (trots det senaste tillskottet – som är 4 m högre).

Föreningen anser inte att programförslaget inte bedöms påverka kulturhistorisk intressant bebyggelse. Kyrkans relation till sina grannar förbyts från dominant till minimal. Tegelbyggnadens strikta geometri fortsätter idag ut på det tegelbelagda torget som utgör ett väldefinierat kvadratisk rum. Denna konstellation bör bevaras. Med den nya bebyggelsen kommer detta rum lösas upp och samtidigt ligga i skugga hela eftermiddagen och kvällen större delen av året.

Att bearbeta Svenshögsvägen är ytterst rimligt i den pågående förvandlingen av trafiklandskapet. Huvudled för bilismen ut ur Lund är inte nödvändig, tvärtom. Föreningen anser inte att förslaget tar hänsyn till detta utan att det snarare handlar om överexploatering.

Norra Fäladen har ju en karaktär, en identitet som samlat ges bland annat av husens volymer och uttryck. Detta förslag klämmer in något helt annat, gör Svenshögsvägen till en esplanad, lik den i Västerbro och med lika höga väggar. Spikrakt igenom. Visserligen är Norra Fäladen ett

rutnät, men kunde inte det 100 meter breda rummet använts för att komma ifrån det spikraka, göra rörelsen genom stadsrummet mer lokal, bryta ner det långa perspektivet till målpunkter bit för bit, från kant till kant. Göra som direktiven till ÖP 2010, göra busshållplatser till torg. Två på vägen bortanför Fäladstorget. Bussarna ska inte bara susa genom, det kan inte vara målet "att skapa god framkomlighet för busstrafik".

Gestalta delrummen med anpassade hushöjder och säkra gott mikroklimat.

Utöver stråket Borgareparken – Sankt Hans backar, måste det gröna i det stora området knytas samman till kontinuerlig biodynamisk väv.

Föreningen anser att det även utmed Magistratsvägen missas av programförfattarna att bryta ner miljonprogrammets stora skala – dess långa perspektiv, raka gator som ger linjerade fasader och anser att det finns utrymme att röra sig sidledes, kan ge en följd lokala rum/gatuavsnitt mellan hållplatstorg.

Bedömningen i programmet att påverkad stadsbild kan åtgärdas i kommande detaljplanering är givetvis möjlig men förslaget storskalighet i längd och höjd måste bearbetas redan nu.

Stadsmiljöföreningen AFSL anser att:

- Programförslaget saknar en analys och karakteristik av Norra Fäladens kvaliteter och brister.
- Programförslaget saknar hänsynsfull anpassning till den fysiska, kulturella och sociala identitet som Fäladen har.
- Programförslaget prioriterar exploateringsintresset.
- Programförslaget saknar ansatser till varierade och behagliga stadsrum - den goda staden behöver få stora rum och många små rum.

Omtag krävs, helst med FÖP för hela Norra Fäladen med de behov och möjligheter där finns.

Kommentar till AFSL

Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i studerade volymstudier. Till exempel har volymerna längs Magistratsvägen sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Längs Svenshögsvägens norra del har andelen bebyggelse minskats med cirka 20-25 % och brutits upp för en luftigare struktur. Planprogrammet ger en inriktning som innebär cirka 1000 nya bostäder i stadsdelen.

Strukturen visar på möjligheten att blanda småhus och flerbostadshus, vilket främjar variation både utifrån upplåtelse och utformning.

Längs Svenshögsvägen sträcka föreslås ett antal platser i form av parker eller torg för att skapa variation och grönska längs vägen. Därtill föreslås nya kopplingar över gatan för primärt gående och cyklister. På så vis bryts Svenshögsvägens långa raksträcka upp och skapar variation och risken att motorfordon håller för hög hastighet bedöms minska genom området. Med händelser längs sträckan skapas mer liv och rörelse vilket bedöms kunna öka känslan av trygghet för gående och cyklister.

Privatpersoner och övriga yttranden

Under samrådsperioden har det inkommit 50 skriftliga yttranden från privatpersoner som företrädesvis bor i eller angränsande till Norra Fäladen.

Det har även funnits möjlighet att lämna sina synpunkter i ett formulär på Lunds kommuns hemsida i vilket det inkom 226 svar från privatpersoner och boende i närområdet. En sammanfattning av alla enkätsvaren finns att hitta nedan.

Yttranden från privatpersoner har sammanfattats och besvarats per delområde. För komplett lista över inkomna yttranden med namn och aktnummer finns dessa att begära ut.

Mest framträdande generellt i området är oron för hög höjd på fastigheterna. Betydande oro uttrycks även kring trafikbuller och trafikbelastning på Svenshögsvägen och rivning av bebyggelse (företrädesvis inom Rådhusrätten) samt oro för flytt och nedtagning av träd.

Mindre men fortfarande betydelsefull oro uttrycks också kring avstånd och tillgång till kollektivtrafik och parkeringslösningar nära bostadsområden.

Det finns det en önskan om levande torg från synpunktslämnarna samt önskan om behovet av att bevara biologisk mångfald och grönområden, liksom en önskan om tillgängliga butiker och variation i upplåtelseformer.

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna yttrande områdesvis:

Inkomna yttranden från boende längs Parternas Gränd och Offerkällan

17 yttranden (aktnr.: 45, 47, 48, 74, 86, 89, 90, 92, 104, 105, 106, 111, 112, 114, 123, 124, 126) har inkommit från boende längs Parternas Gränd varav 5 av dessa är skrivna av bostadsrättsföreningarna i området.

Alla synpunkter utom ett berör bebyggelseförslaget på östra sidan om Svenshögsvägen vid Parternas Gränd. Synpunkterna berörde främst skalan på den föreslagna bebyggelsen, oro för minskad utsikt, att markparkeringarna ersätts och att det blir längre till parkeringen samt oro för skugga och insyn från de föreslagna husen. Några påpekade att de fanns risk för ökad otrygghet och störningar pga ökad trafik med parkeringshus, andra att utsikten blir mindre öppen och grön samt att det är en nackdel att flytta Parternas Gränd. Någon vill ha kvar områdets öppna karaktär och någon annan anser att det blir mer otryggt med fler kopplingar över Svenshögsvägen. En person nämner risk för översvämningar.

Ett yttrande har inkommit där synpunktslämnaren anser att skalan är för hög inom kvarter Offerkällan.

Svar på yttranden inkomna från boende längs Parternas Gränd och Offerkällan

Sedan samrådet har planförslaget justerats och föreslagen skalan på bebyggelsen sänkts inom området. Till exempel har volymerna längs Magistratsvägen sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Längs Svenshögsvägens norra del har andelen bebyggelse minskats med cirka 20-25 % och brutits upp för en luftigare struktur. Längs sträckan i norra delen föreslås mer grönska längs Parternas Gränd och en ny mindre park föreslås längs Svenshögsvägens östra sida. Planprogrammet ger en inriktning som innebär totalt cirka 1000 nya bostäder i stadsdelen. En bebyggelsevolym i norr föreslås utgå till förmån för att behålla befintlig markparkering.

Förslaget med mobilitetshus i norra delen i kombination med en parkering i garage under föreslagen bostadsfastighet är ett sätt att ersätta befintlig markparkering vid eventuell förtätning på de ytor som idag består av parkering. I samband med framtida detaljplaneskede ska frågan om ersättning av befintliga parkeringar (med servitut) och behov till tillkommande bostäder utredas vidare. Genom att kombinera mobilitetshuset med verksamheter i bottenplan och bostäder på taket ökar möjligheten till fler rörelser och mindre risk för otrygghet.

Förslaget innebär att Svenshögsvägen byggs om till en stadsgata bland annat för att skapa bättre framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafiken. För att möjliggöra för detta samt för att möjliggöra för nya kvarter längs gaturummet krävs att en del pilalléer ersätts samt att grönremsorna längs sträckan tas i anspråk. Nya gröna bostadsgårdar,

trädalléer, parkmark och grönstråk kan tillskapas i anslutning till gaturummet och föreslagen bebyggelse.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram efter samråd. Denna visar på att det idag finns en rinnväg och lågpunkt över Svenshögsvägen som behöver hållas fri från tillkommande bebyggelse, vilket programförslaget tagit hänsyn till. Inom ramen för framtida detaljplan kommer detta att behöva studeras vidare.

Inkomna yttranden från boende vid Skarpskyttevägen

6 yttranden har inkommit från boende längs Skarpskyttevägen (akt nr: 63, 85, 97, 116, 118, 122) varav ett av dessa är från bostadsrättsföreningen Tingvallen.

En person anser att det är dåligt med fler lägenheter, och anser att det vore bättre att förbättra det som finns idag utan förtätning och att "stadskaraktär" är dåligt. En person ifrågasätter om det är bra att göra Svenshögsvägen smalare och placera bostäder i anslutning till trafikerad väg.

En synpunkt rör varför man föreslår ny bebyggelse på någon annans mark, solstudie borde göras för vinterhalvåret och anser att skugga skulle påverka negativt på befintlig bebyggelse. Synpunktlämnaren anser att det är dåligt om Lidl försvinner och undrar om man tagit hänsyn till boverkets byggregler. En synpunkt handlar om att det är fel att ta bort Mc Donalds.

En person anser att det är bra med parkeringshus i områdets ytterkanter, att det föreslås lösningar för kollektivtrafik, samt att det är bra att inte bygga på åkermarken samt att det är bra med verksamheter och service i bottenvåningar.

Oro kring trafiksituationen uttrycks då det redan idag är svårt att ta sig fram som gång- och cykeltrafikanter samt att korsningen vid Svenshögsvägen/Norra Ringen är mycket hårt belastad. Fler och mer omfattande trafikanalyser efterfrågas med innovativa lösningar för att hantera framtida trafikbelastningen. Trafikproblem på Skarpskyttevägen med hänsyn till snabbmatsrestaurangerna lyfts fram och önskan om åtgärder.

Mer variation av höjder önskas och mer fritidsaktiviteter. En synpunktlämnare önskar att man gör det svårt att använda Svenshögsvägen för genomfartstrafik. Brf Skarpskytten önskar att bebyggelse provas direkt söder om gång- och cykelundergången. Brfen framhåller vikten av att utreda trafikproblemen innan detaljplaneskedena för att ta helhetsgrepp om frågan.

Svar på synpunkter från boende vid Skarpskyttevägen

Planprogrammet är inte ett juridiskt bindande dokument utan är tänkt att vägleda i den framtida mer detaljerade planeringen. Planprogrammet pekar ut en möjlig inriktning för framtiden, men för att ny bebyggelse ska kunna uppföras på platsen måste en ny detaljplan tas fram. Någon ny bebyggelse inom bostadsrättsföreningens fastigheter förutsätter att initiativ till prövning genom ny detaljplan tas av föreningen.

Solstudie har tagits fram för höst och vårdagjämning och visar situationen hur det ter sig fram till solen går ner på höst/vårdagjämning i enlighet med praxis. Att redovisa solstudie för exempel december månad bedöms inte ge något större stöd i planeringsarbetet med hänsyn till solens begränsningar under vinterhalvåret i Sverige.

Ett arbete med en ÅVS (åtgärdsvalstudie) har påbörjats och drivs i samarbete mellan kommunen och Trafikverket. Detta arbete ska utreda konsekvenserna av samtliga utbyggnader i anslutning till det regionala trafiknätet i nordöstra Lund. Inom ramen för åtgärdsvalstudien avses behovet av åtgärder i det regionala trafiknätet kartläggas. Innan arbetet med ÅVS, en är klart och förslag på åtgärder är framme kommer inga detaljplaner att kunna antas som påverkar trafiken till och från området.

Utgångspunkten med Svenshögsvägens utformning är att göra det enklare för gående, cyklister och för de som åker kollektivt. I de skisser som tagits fram finns utrymme för antingen busskörfält eller spårbunden trafik och ytorna för gående och cyklister har breddats. Hur exakt gatans utformning blir avgörs i ett senaste skede när projektering och detaljplaner tas fram.

Kommunen arbetar för att Lidl fortsatt ska vara kvar i området söder om Magistratsvägen i framtiden.

Synpunkter från boende inom Rådhusrätten (Magistratsvägen)

16 yttranden har inkommit från boende längs Magistratsvägen (aktnr: 58, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 78, 80, 91, 93, 107, 108, 109, 125, 128).

Av de 16 synpunkter som inkommit från boende längs Magistratsvägen handlar flertalet om att de är emot att några byggnader ska rivs eller demonteras. Några tycker att det är dåligt med ny bebyggelse längs Magistratsvägen och att skalan på föreslagen bebyggelse är för hög och för sluten i sin struktur. Några nämner oro för skugga till följd av tillkommande bebyggelse och några nämner oro för nedtagande av träd. I två yttrande nämns att det är bra med en parkanslutning till Borgareparken och önskar att man satsar mer på att utveckla

Borgareparken. Att det är dåligt att ta bort befintliga markparkeringar och oro för att Lidl försvinner framförs.

***Svar på synpunkter från boende inom Rådhusrätten
(Magistratsvägen)***

Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i volymstudierna volymerna längs Magistratsvägen har sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Solstudie visar att skuggpåverkan på befintlig bebyggelse blir mycket begränsad om framtida detaljplaneförslag uppförs i enlighet med programförslaget.

Efter samråd har formuleringarna kring parkstråket ändrats. Frågan om parkstråkets bredd och läge kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneskede.

Alla större träd inom stadsdelen är inmätta och ett arbete med en naturvärdesinventering har påbörjats och ska bli klar under detta år för att kartlägga naturvärden i området. Inom ramen för kommande detaljplaner kommer detta underlag att användas i avvägningen mellan olika intressen. Utgångspunkten är att de träd som behöver tas ner i möjligaste mån ska ersättas och att andelen parkmark totalt inom området ska öka.

Idag finns övertaligt med parkeringar inom LKFs fastigheter inom Rådhusrätten. Inom ramen för kommande detaljplanearbete kommer parkeringsfrågan att studeras för att säkerställa att tillräckligt med parkering kommer finnas för ny och befintlig bebyggelse i enlighet med Lunds kommuns parkeringsnorm.

Kommunen arbetar för att Lidl fortsatt ska vara kvar i området söder om Magistratsvägen i framtiden.

Synpunkter som rör förslaget inom Fäladstorget centrum

Ett yttrande har inkommit från boende inom Fäladstorget (aktbilaga: 64). Synpunktlämnaren menar att torget idag är trivsamt och menar att det blir för storskaligt och för höga hus enligt förslaget.

Synpunktlämnaren föreslår en skala på 2-3 våningar med någon enstaka högre del.

Därutöver har synpunkter från andra boende (ej boende i centrum) inkommit som rör förslaget inom Fäladstorget centrum. Yttrandena handlar om att man vill behålla markparkeringen, oro för att befintliga torget berörs genom tex. skuggning, att skalan är för hög (främst mobilitetshuset), att placeringen av det nya torget blir bullrigt.

Några tycker att det är positivt med förnyelse, att det är bra med mer service och verksamheter i bottenplanen. Några var negativa till rivning i centrum.

Svar till boende inom Fäladstorget centrum om till övriga synpunkter rörande centrum

Markparkeringen i anslutning till Fäladstorget föreslås bebyggas och parkeringen föreslås ersätta med ett mobilitetshus i syfte att tillskapa lättillgänglig parkering för besökare och boende inom området. Förslaget skulle innebära att ytan där markparkeringen är idag ger plats för fler bostäder och en större torgyta. Parkeringsplatser i våningar ökar möjligheten för fler parkeringsplatser och skapar samtidigt mer plats för torg, bostäder service och handel.

I planprogrammet föreslås en bebyggelseskala mellan 4 och 7 våningar inom Fäladstorgets centrum. Till fäladstorget tar man sig enkelt med kollektivtrafik och har nära till service och handel varpå bedömningen är platsen är lämpad för förtätning. Efter samråd har bebyggelsevolymerna i anslutning till kyrkan sänkts till 4 och 5 våningar och dragits in från fasad ytterligare för att anpassa förtätningen efter skalan på kyrkan. Idag är centrum slutet mot Svenshögsvägen med frånvänd bebyggelse och lastgård som vetter mot gaturummet. I programförslaget öppnar centrumet upp mot allmän plats och skapar nya platser för möten och handel. I samband med kommande detaljplan för centrum kommer skala, utformning och innehåll studeras vidare.

Avvägning mellan att förtäta i ett service- och kollektivtrafknära område för att skapa fler bostäder, stadsliv och trygghet har gjorts mot rivning av befintlig bebyggelse där bedömningen är att behovet av mer stadsliv, bostäder, service med mera väger tyngre än värdet av befintlig bebyggelse. I samband med kommande detaljplaneprocess kommer även möjligheten till återbruk av byggmaterial att lyftas fram inför framtida processer.

Synpunkter inkomna från övriga boende

20 yttrande har inkommit från boende som inte bor inom eller direkt angränsande till programområdet (aktbilaga 39, 46, 49, 50, 54, 55, 59, 60, 61, 62, 72, 76, 77, 79, 110, 119, 127, 129, 132, 133). Synpunktslämnarna bor på Vapenkroken, Vittnesgränd, Sakförarevägen, Nyckelkroken, Notariegränd, Gilleskroken, Bardisangränd och i Malmö. Några har inte angivit vart de bor. Nedan listas synpunkter som inkommit från övriga boende ämnesvis:

Idrott: Synpunkter om att idrotten inte får läggas på parkmark. I två yttranden framförs att det är fel att placera idrott vid Annehem. Några framför att det är bra med föreslaget läge för ny Victoriastadion och tennis. Två yttranden innehåller önskan om isbana. Några framför att de anser det dåligt att bygga på Smörlyckan.

Centrum: Någon framför att centrum bör behållas som det är och markparkeringarna är bra. Andra är positiva till mer stadsliv i centrum. Synpunkter om att kyrkan behöver framhävas mer. Någon framför att föreslaget torg riskerar att bli bullerutsatt.

Trafik: Förslag framförs om ny gren av spårvägen upp till Norra Fäladen, oro kring trafiksituationen och framtida trafikflöden framförs och behovet av fler trafikanalyser. Risk att Fäladstorgets gata upplevs som en baksida och viktigt att det inte blir genomfartstrafik genom centrum. Någon anser att det är dåligt att föreslå mobilitetshus som inte kan nyttjas av boenden i området.

Bebyggelse: Önskan om blandade upplåtelseformer och lägre skala på planerad bebyggelse framförs av flera. Viktigt att behålla områdets karaktär nämns och att det är negativt att riva någon bebyggelse. Oro framförs kring ifall Lidl ska rivas. Risk för störningar under byggtiden framförs.

Övriga synpunkter: Ett yttrande framför vikten av nya skyddsrum. Förskolans utbyggnad är bra. Viktigt att ta fram dagvattenutredning.

Någon framför att processen med planprogrammet har gått till fel och har varit otydligt.

Ett yttrande framför att det saknas MKB (miljökonsekvensbeskrivning) av förslaget.

Några anser att det saknats en kulturmiljöanalys.

Svar på kommentarer från övriga boende

Idrott: Utgångspunkten är att alla nya idrottsytor ska stå klara innan Regionen behöver ta Smörlyckan i anspråk för bebyggelse. Föreningarna har involverats och flera platser har utretts parallellt under arbetet med lokalisering. Planuppdrag för ett planprogram för nytt sjukhusområde beslutades i byggnadsnämnden i september 2024 och kommunstyrelsen har beslutat att begränsa detaljplaner för bland annat utomhusidrott på Vällkärratorn 6:2 m.fl. och nya Victoriastadion som en del i processen för att hinna ersätta all idrott som idag finns på Smörlyckanområdet innan området behöver tas i anspråk för den planerade sjukhusetableringen.

Detaljer kring utformning av de respektive idrottsanläggningarna kommer att hanteras i kommande detaljplaner.

Centrum: Se svar till boende inom Fäladstorget centrum om till övriga synpunkter rörande centrum.

Bullerutredningar kommer att tas fram inom ramen för samtliga detaljplaner för att säkerställa att riktvärden enligt bullerförordningen uppfylls.

Trafik: Efter samråd har utredningsarbetet fortsatt gällande utformning av Svenshögsvägen. Alternativskisser har tagits fram för att utreda utrymme och utformning av Svenshögsvägens gaturum vid olika scenarion där ett av scenariona innebär spårvägsutbyggnad. Det bedöms finnas utrymme för samtliga scenarion varpå planprogrammet inte stänger dörren för en framtida spårbunden kollektivtrafik genom området. Kollektivtrafiken kommer fortsatt utredas inom ramen för bland annat planprogrammet för nya sjukhusområdet innan något beslut tas gällande vad högklassig kollektivtrafik innebär just för Norra Fäladen.

När frågan om kollektivtrafiklösning har landat kan projektering och utformning av Svenshögsvägen påbörjas för att säkerställa ett trafiksäkert och trivsamt gaturum med god framkomlighet.

Ett arbete med en ÅVS (åtgärdsvalstudie) har påbörjats och drivs i samarbete mellan kommunen och Trafikverket. Detta arbete ska utreda konsekvenserna av samtliga utbyggnader i anslutning till det regionala trafiknätet i nordöstra Lund. Inom ramen för åtgärdsvalstudien avses behovet av åtgärder i det regionala trafiknätet kartläggas. Innan arbetet med ÅVS, en är klart och förslag på åtgärder är framme kommer inga detaljplaner att kunna antas som påverkar trafiken till och från området.

Någon genomfartstrafik planeras inte genom centrum. Inom ramen för kommande detaljplan kommer en trafikutredning att tas fram för att säkerställa fungerande trafik och parkeringslösningar i området.

Bebyggelse: Sedan samrådet har planförslaget omarbetats och skalan på bebyggelsen sänkts i studerade volymstudier. Till exempel har volymerna längs Magistratsvägen sänkts till 2-7 våningar och brutits upp för att skapa mer luft och ljus mellan volymerna och in till bakomliggande bebyggelse. Längs Svenshögsvägens norra del har andelen bebyggelse minskats med cirka 20-25 % och brutits upp för en luftigare struktur. Planprogrammet ger en inriktning som innebär cirka 1000 nya bostäder i stadsdelen.

Strukturen visar på möjligheten att blanda småhus och flerbostadshus, vilket främjar variation både utifrån upplåtelse och utformning.

Kommunen arbetar för att Lidl fortsatt ska vara kvar i området söder om Magistratsvägen i framtiden.

Övriga synpunkter: Frågan om framtida skyddsrum och ersättning av befintliga skyddsrum kommer att hanteras inom ramen för kommande detaljplaner.

En dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram för planprogrammet efter samråd. Bedömningen i utredningen är att det är möjligt att hantera dagvatten och skyfall inom området utan att flöden ökar (med klimatfaktor). Utredningen visar också att planerad situation kan bidra till att öka möjligheten att klara miljökvalitetsnormer för vatten gällande ekologisk och kemisk status hos recipienterna jämfört med dagens situation.

Alla fastighetsägare inom Norra Fäladen fick inför samrådet information om programsamrådet. Därtill informerades på Lund.se och samtliga fastighetsägare fick affischer att hänga upp i exempelvis trappuppgångar så som brukligt i samband med samråd för planprogram eller detaljplaner.

En undersökning om betydande miljöpåverkan har tagits fram i vilken bedömning gjordes att något MKB inte behöver tas fram inom ramen för planprogrammet.

Efter samrådet har ett Kulturmiljö PM tagits fram i vilket bakgrund, historia, skydd- och riktlinjer och en antikvarisk bedömning redovisas för stadsdelen.

Inkomna protestlistor

Två protestlistor skickades in under samrådsperioden:

1. *Protestlista mot planprogrammet till detaljplan för Svenshögsvägen och Fäladstorget i Norra Fäladen (aktbilaga 115).* Listan innehöll 284 underskrifter och inga synpunkter eller önskemål om ändrat innehåll att bemöta. Av de som skrivit på är en hög andel boenden inom Rådhusrätten (Magistratsvägen) eller på annan ort eller annan del av Lund.
2. *Bevara Norra Fäladen – Vi säger nej till Lunds kommuns förslag(aktbilaga 135).* Protestlistan är underskriven av 1054 personer med endast förnamn och saknar avsändare.
Sammanfattat kräver de:
 - Dra tillbaka förslaget i sin helhet
 - Riv inte byggnader
 - Värna trygghet i området
 - Nej till bilcentrerad stadsbyggnad

- Bevara områdets specifika kulturhistoriska värden.

Sammanfattning från enkätsvar från Lund.se

På Lund.se har en enkät varit tillgänglig att besvara under samrådsperioden (Sammanställning av enkät, aktilaga 134).

Sammantagit svarade 226 personer på enkäten som även innehöll möjlighet att skriva förslag och synpunkter i fritext.

De som svarat önskar att centrum ska fyllas med butiker, caféer och restauranger och mer blommor, buskar och träd samt ett upplyst torg för känslan av trygghet. Däremot tycker några svarande att det inte behövs så stora öppna ytor, sittplatser eller uteserveringar som föreslagits.

Några av de egna förslagen för centrum som lyfts upp är fler bostäder, gym, matbutiker, bönelokal, systembolag och att det blir vackert. 44 %, av de som svarat tror att förslaget kommer innebära att de känner sig mer trygga i centrum. 20 % vet inte och 36 % tror det blir mer otryggt.

Några är positiva till de olika trafikförändringar som förslaget innebär och de nya gröna ytorna. Däremot tycker många att de nya bostäderna längs vägen skulle bli en försämring. 49 % av de som svarat tror att vägen kommer upplevas mindre trygg medan 29 % tror att den blir tryggare.

Många är positiva till det förslagna att förändringarna längs Magistratsvägen. Medan andra vill bevara området som det är. Några få tycker att de nya husen kan vara högre än i förslaget medan andra lyfter risken för mer biltrafik. 41% av de som svarat tror att vägen kommer upplevas mindre trygg medan 32% tror att den blir tryggare.

Samlad bedömning

Under programsamrÅdstiden inkom 38 yttranden från remissinstanser och organisationer, 50 yttrande från privatpersoner samt tvÅ protestlistor.

LÅnsstyrelsen synpunkter handlar bland annat om riskhÅnsyn, riksintresse för kommunikationer, MKN luft, buller, kulturmiljö, skyfall, biotopskydd och föroreningar.

MÅnga privatpersoner har uttryckt att de tycker skalan pÅ bebyggelsen nÅrmast sitt eget boende År fr högt och fr slutet. MÅnga har reagerat negativt pÅ att tvÅ byggnader inom RÅdhusrÅtten föreslogs demonteras till förmÅn för ett allmÅnt parkstrÅk. MÅnga År positiva till att centrum utvecklas med mer verksamheter och stadsliv, medan vissa anser att skala pÅ bebyggelsen År fr hög.

NÅgra År oroliga för framtida trafiksituation och andra År oroliga för att trÅd föreslÅs tas ner.

Efter samrÅdet har planprogrammet reviderats utifrÅn de synpunkter som inkommit. Bland annat har skalan pÅ föreslagen bebyggelsen sÅnkt och strukturen brutits upp för att slÅppa in mer ljus och skapa möjlighet till utblickar. Viss anpassning har ocksÅ gjorts mot befintlig kulturmiljö i centrum.

En dagvatten- och skyfallsutredning och ett Kulturmiljö PM för området har tagits fram. DÅrtill har en sammanstÅllning av möjligheter för ersÅttning, kompensation och flytt av trÅd tagits fram.

Ett arbete med en ÅVS (ÅtgÅrdsvalstudie) avseende nordöstra Lund genomförs av Lunds kommun tillsammans med Trafikverket och avses vara klar i slutet av 2026. Syftet År att sÅkerstÅlla framkomlighet och trafiksÅkerhet lÅngs Norra Ringen pÅ kort och lÅng sikt med tanke pÅ framtida planerade utbyggnadsomrÅden i kommunens Utbyggnadsplan och versiktsplan. Innan antagande av detaljplaner inom planprogramomrÅdet avses arbetet med ÅVS, en vara avslutat och resulterat i förslag pÅ ÅtgÅrder i det regionala trafiknÅtet.

Den samlade bedömningen År att den föreslagna bebyggelsestrukturen bidrar till en sammankopplande stadsstruktur som ger möjlighet till ett positivt tillskott av bostÅder och service i Norra FÅlÅden. Planförslaget innebÅr frtÅtning i enlighet med hur översiktsplanen föreslÅr att stadsdelen ska utvecklas. FrtÅtning av staden i en sammanhÅllen och resurseffektiv bebyggelsestruktur dÅr jordbruksmarken sÅ lÅngt som möjligt bevaras År en central strategi för hur Lunds kommun ska vÅxa. Bedömningen År att bebyggelsestrukturen, dess anvÅndning och de

Samlad bedömning, Justeringar i planprogrammet efter samrådet

föreslagna våningsantalen/byggnadshöjderna innebär en rimlig sammanvägning mellan allmänna och enskilda intressen och en rimlig anpassning till omgivningen.

Programförslagets påverkan på omgivningen i form av till exempel skugga, insyn och trafikallsträng bedöms begränsad sett till en stad av Lunds storlek och karaktär, men ska utredas vidare i kommande detaljplaner.

Den samlade bedömningen är att planens genomförande inte medför intressekonflikter enligt 4 kap 36 § eller olägenhet enligt PBL kap 2 § 9.

Justeringar i planprogrammet efter samrådet

Justeringar i strukturplan

- Föreslagen bebyggelsestruktur har sänkts och brutits upp primärt längs norra delen av Svenshögsvägen och längs Magistratsvägen. Skalan varierar mellan 2 och 7 våningar och antalet bostäder uppskatta enligt förslaget uppgå till cirka 1000 inom stadsdelen, vilket innebär en minskning av föreslagen BTA med drygt 20 %.
- Parkstråkets utbredning/koppling mellan Borgareparken och Magistratsvägen har illustrerats mindre till ytan och befintlig bebyggelse är kvar. Bredd och utformning av stråket kommer att studeras vidare i kommande planarbete.
- En ny mindre park föreslås längs Svenshögsvägens östra sida i norra delområdet. Syftet med parken är att öka andelen grönska längs sträckan, men även för hantering av dagvatten- och skyfallsvatten.
- Bebyggelsen närmast kyrkan i centrum har justerats genom sänkt skala och indrag för att framhäva och synliggöra kyrkan ännu mer.
- Befintlig bebyggelse illustreras som möjliga att bevara.

Text i planprogramshandlingen

- Uppdaterad text gällande Kulturmiljö under styckena Förutsättningar, Förslag och Konsekvenser.
- Uppdaterad text gällande dagvatten och skyfall under styckena Förutsättningar, Förslag och Konsekvenser.
- Uppdaterad karta som visar tänkta detaljplaneområdet.
- Reviderad information under stycket park och grönstruktur.
- Justeringar i illustrationer.
- Mindre justeringar och redaktionella ändringar.

Utredningar som tillkommit efter samråd

- Ett arbete med en ÅVS (åtgärdsvalstudie) avseende nordöstra Lund har påbörjats och avses vara klar i slutet av 2026. Syftet är att säkerställa framkomlighet och trafiksäkerhet längs Norra Ringen på kort och lång sikt med tanke på framtida planerade utbyggnadsområden i kommunens Utbyggnadsplan och Översiktsplan. PM Kulturmiljö - Planprogram för Svenshögsvägen och Fäladstorget i Lund, Petter Eiring, 2025-02-09
- Dagvattenutredning, Kreera, 2025-04-24
- Uppdaterad skuggstudie
- Naturvärdesinventering tas fram inför kommande detaljplanarbeten.

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Lund